

විත්ත කලාව

11

ශ්‍රේණිය

සිත්තමට සවියක්

විත්ත කලාව කෙටි සටහන්
සහ
ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්

සෞන්දර්ය අංශය,
කොළඹ අධ්‍යාපන කලාපය.

මුදලිඳු ඩී.සී.පී.චස්.අමරසේකර

යකැදුරාගේ දියණිය

- කොළඹ ජාතික කලා භවනේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- යුරෝපීය ශාස්ත්‍රාලයීය කලා ආභාසය හඳුනාගත හැකි ය.
- යකැදුරාගේ දියණිය ක්ෂණික ව බියට පත් වූ ආකාරය පිළිබිඹු කරයි. ඉරියව් හා මුහුණේ හැඩවලින් අදාළ සිද්ධිය තීව්‍ර වේ.
- වර්ණ ගැන්වීමේදී ආලෝකය හා අඳුර පිළිබඳ ව වූ ශාස්ත්‍රාලයීය දැනුම කියුරොස්කූරෝ සිද්ධාන්තය අනුගමනය කර ඇත.
- ගිනි සිළුව සහ මුහුණේ හැඟීම් විශාල සෙවණැල්ල සමස්ත නිර්මාණයේ ප්‍රකාශනශීලීත්වය තීව්‍ර කරයි.

විරැකියාව (වැඩවැරීම/වඩුබාගේ ගෙදර)

- කොළඹ ජාතික කලා භවනේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- යුරෝපීය ශාස්ත්‍රාලයීය කලා ආභාසය හඳුනාගත හැකි ය.
- විරැකියාව නම් මෙම නිර්මාණයෙන් වඩු කාර්මික නිවසේ දරිද්‍රතාව (දුප්පත්කම) පිළිබිඹු වන සේ මුහුණුවල හැඟීම් නිරූපිත ය.
- මෙම සිතුවමේ දැක්වෙන මානව දේහයන්ගේ සුන්දරත්වය යථාර්ථවාදී ශෛලියෙන් නිරූපණය කර ඇත.

මෙම ශිල්පියාගේ වෙනත් කෘති

- ඊඩ් මාවත (දිය සායම් මාධ්‍ය සිතුවමකි), පූස් පැටවා, රාජ්‍ය නායකයන්ගේ උඩු කය රූප

ස්ටැන්ලි අඩ්විසිංහ

කුඹල්හල/වළං කඩය

- කොළඹ ජාතික කලා භවනේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- පෙරදිග චිත්‍ර කලා ආභාසයත්, පෝල් සෙසාන් හා පැබ්ලෝ පිකාසෝ යන ශිල්පීන්ගේ ආභාසයත් හඳුනා ගත හැකි ය.
- මුහුණේ හැඟීම් ප්‍රකාශනයට අඳුරු වර්ණ ආශ්‍රිත ප්‍රකාශනාත්මක හා ප්‍රාණවත් කෙටි හා ගතකමින් යුත් කළු රේඛා භාවිත කර ඇත.
- අඳුරු පැහැයන්ගේ හා විසංගත වී යොදන කහ වර්ණ භාවිත කිරීමෙන් මිනිස් හැඟීම් වඩා තීව්‍ර ව දක්වා ඇත.

පෙරහැර/මහනුවර ඇසළ පෙරහැර

- කටුනායක ගුවන්තොටුපළේ ඔණ්ඩාරනායක පරියන්තයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- පෙරදිග චිත්‍ර කලා ආභාසයත් පෝල් සෙසාන් හා පැබ්ලෝ පිකාසෝ යන ශිල්පීන්ගේ ආභාසයත් හඳුනා ගත හැකි ය.
- ශෛලිගත හා භාවමය කලා ආරකට සමාන ලක්ෂණ සහිත ය.
- අඳුරු හා විසංගත වර්ණ මගින් වමන්කාර නව්‍යත්වයක් පිළිබිඹු කර ඇත.
- පෙර බිම, පසුබිම නොසලකා චිකම තලයක රූප සම්පිණ්ඩනය කර තිබුණ ද වර්ණ කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රම අනුව පෙරබිම, මැදබිම සහ පසුබිම ස්ථානගත කර චිත්‍රයේ ගැඹුර දක්වා ඇත.

පී.විස්.ප්‍රනාන්දු

උළු පෝරණුව

- කොළඹ ජාතික කලා භවනේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- දිය සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ස්වාභාවික වාදී කලා ලක්ෂණ සහිත ය. යුරෝපීය භූමි දර්ශන සිතුවම්වල ආභාසය ලැබී ඇත.
- තලය මත රූප සංරචනය කිරීමේ දී පෙරබිම, මැදබිම හා පසුබිම මත රූප පිහිටුවමින් චිත්‍රයේ ගැඹුර හා පර්යාවලෝක ලක්ෂණ සහිත ව නිර්මාණය කර ඇත.
- චිත්‍රයේ දැක්වෙන උළු පෝරණුව හා අවට පරිසරය චිත්‍රණය කිරීමේ දී දිපිත්මන් වර්ණ මාලාවක් මගින් ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිත ව දිය සායම් පදාස ක්‍රමයට ප්‍රකාශනාත්මක ව දක්වා ඇත.

ගඩලාදෙණිය

- කොළඹ ජාතික කලා භවනේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- දිය සායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ස්වාභාවික වාදී කලා ලක්ෂණ සහිත ය.
- යුරෝපීය භූමි දර්ශන සිතුවම්වල ආභාසය ලැබී ඇත.
- තලය මත රූප සංරචනය කිරීමේ දී පෙරබිම, මැදබිම හා පසුබිම මත රූප පිහිටුවමින් චිත්‍රයේ ගැඹුර හා පර්යාවලෝක ලක්ෂණ සහිත ව නිර්මාණය කර ඇත.
- දිපිත්මන් වර්ණ මාලාවක් මගින් ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිත ව දිය සායම් පදාස ක්‍රමයට වර්ණ ගන්වා ඇත.

කේ. කතකසභාපති

- පලාලි ගුරු පුහුණු විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය ලැබූ, එහි ම කටිකාවාරියවරයකු ලෙස සේවය කර ඇත.
- කතකසභාපතිගේ මුල් කාලීන චිත්‍රවල ශාස්ත්‍රාලයීය චිත්‍ර කලාවේ යථාර්ථවාදී කලා ලක්ෂණ ද පසු කාලීන ව ඝනිකවාදී පෝෂණය ද දක්නට ලැබේ.

කියවන ළමයා

- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් කැන්වසය මත නිර්මාණය කරන ලද සිතුවමකි.
- ශෛලිගත ලක්ෂණ හා ඝනිකවාදී කලා ශෛලියේ ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය.
- කොළ වර්ණයේ ප්‍රභේද සමඟ දුඹුරු වර්ණය භාවිත කර ඇත.
- සිතුවමේ දැක්වෙන ළමයා බොහෝ සෙයින් ශෛලිගත හැඩ සහිත ව නිරූපණය කෙරේ.
- චිත්‍රයේ ප්‍රධාන රූපයට වඩා පසුබිම ඝනිකවාදී හැඩ සහිත ව ධන්ඩණයට ලක් කර ඇත.
- ඝන රේඛා හා වර්ණ භාවිතයෙන් තේමාව අරුත් ගන්වා ඇත.

කුකුල් පොරය

- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් කැන්වසය මත නිර්මාණය කරන ලද සිතුවමකි.
- ඝනිකවාදී කලා ශෛලියේ ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය.
- දුඹුරු වර්ණය ප්‍රමුඛ ව ඒක වර්ණ ස්වභාවය මතුවන පරිදි මෙම නිර්මාණය කර ඇත.
- කුකුළන් නිරූපණය සඳහා ද්විමාන හැඩතල භාවිත වුව ද ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතුවන සේ වර්ණ ගන්වා ඇත.

වෙනත් නිර්මාණ

- විවේක ගැහීම
- භූමි දර්ශන

පී.මාර්ක්

- 'විඩුමුරෙයික් කල්වි ඕවියක් කලහම්' නමින් කලා සංගමයක් පිහිටුවා විශිෂ්ට සේවයක් කළ අයෙකි.

සකුන්තලා

- පැස්ටල් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ඝනිකවාදී කලා ලක්ෂණ ආභාසය වී ඇත.
- ඝනික හැඩ තල ලා පැහැති පැතලි වර්ණ නිසා මෙම නිර්මාණය ද්විමාන ස්වරූපයක් ගනී.
- රූපය වටා ඇති ඝන රේඛාකරණය නිසා ත්‍රිමාණඛවක් මතු වී ඇත.
- කාලිදාසගේ සකුන්තලයේ සකුන්තලා වස්තු විෂය වී ඇත
- නිර්මාණයේ යොදා ඇති සමස්ත වර්ණ, හැඩතල හා රේඛාකරණය මගින් සකුන්තලාගේ අභ්‍යන්තරභාවමය හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමට ශිල්පියා උත්සාහ දරා ඇත.

මිනිසා සහ බල්ලන්

- ඉවතලන ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගනිමින් කරන ලද නිර්මාණයකි (ප්ලාස්ටික් බෝතල් සහ නළු).
- ශිල්පියාට ආවේණික නව මූර්ති ශෛලියක් අනුගමනය කර ඇත.
- ඝනිකවාදී කලා ලක්ෂණ සහ හෙන්රි මුවර්ගේ මූර්ති නිර්මාණ ආභාසය හඳුනාගත හැකි ය.
- විස්තරාත්මක බවින් අඩු සරල හැඩ මගින් කර ඇති ප්‍රකාශනය මෙම කෘතියේ විශේෂත්වයකි.

වෙනත් නිර්මාණ

- තාණ්ඩවම්
- කාවච්ඤාම
- රාමාලිගෙයි

තිස්ස රණසිංහ

- ශ්‍රී ලංකාවේ නූතනවාදී මූර්ති කලාවේ ප්‍රවේශය ස්ථාපනය කල ශිල්පියා ය.
- 1963 දී බ්‍රසීලයේ පැවති සාවෝ පාච්ලෝ ප්‍රදර්ශනයේ දී විපිකය හෙවත් පව් සමාව ලෝකඩ මූර්තියට ශ්‍රී ලාංකික මූර්ති ශිල්පියකු හිමි කර ගත් උසස් ම ජාත්‍යන්තර සම්මානය හිමි කර ගත්තේ ය.
- මොහු ශ්‍රී ලංකාවේ නූතන මූර්ති ශිල්පයට ලෝකඩ මාධ්‍ය හා වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමය හඳුන්වා දුන්නේ ය.

ලාංකීය නාට්‍ය කලාවේ ඉතිහාසය

- කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ නව රඟහලේ දූක ගත හැකි ය.
- ටෙරා කොටා මාධ්‍යයෙන් අල්ප උන්නත ව නිර්මාණය කර ඇති කැටයම් පලක සතරකි.
- ඝනිකවාදී කලා ආභාසය පල කරයි.
- ඝනිකවාදී විදුක්ත හැඩ මෙන් ම ශෛලිගත හැඩ ද භාවිත කර ඇත.
- ශ්‍රී ලාංකේය නාට්‍ය කලාවේ ඉතිහාසය, නිර්මාණය සඳහා වස්තුවිෂය වී ඇත.
- නූතන කැටයම් කලාවේ නව මානයක් මෙමගින් පෙන්නුම් කරයි.

දුෂ්කර ක්‍රියාව

- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් කර ඇති මූර්තියකි.
- විදුක්තවාදී කලා ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය. විචාරක මතය වන්නේ අර්ධ විදුක්තවාදී හා අර්ධ නිරූපණාත්මක හැඩ සංකලනයක් නිර්මාණයෙන් දූක ගත හැකි බව යි.
- සිදුහත් ඩෝසතුන්ගේ දුෂ්කර ක්‍රියාව වස්තු විෂය වී ඇත.
- දුෂ්කර ක්‍රියාව පිළිබිඹු කිරීමේ දී දියවී ගිය හා වියැකුණු මාංශමය කොටස් හා අස්ථිමය සැකැස්ම මැනවින් දක්වා ඇත.
- මානව රූපයේ කායික සුන්දරත්වයට වඩා අභ්‍යන්තර හැඟීම් යථාර්ථවාදී ශෛලියකින් මූර්තිමත් කර ඇත.

වී.ඒ.කරුණාරත්න

- සිය නිර්මාණවල ත්‍රිමාණ බව තීව්‍ර කිරීමට ඇණ, කාඩ්බෝඩ්, නූල් වැනි විවිධ ද්‍රව්‍ය භාවිත කර වමඟින් විරුද්ධ මතුපිට ස්වභාවයන් විවිධ රසයන් ජනිත කරවීමට උත්සාහ කළේ ය.

සඳපායා

- තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන් කැන්වසය මත කළ නිර්මාණයකි.
- ජපන් හා ඇමරිකානු චිත්‍ර කලා ආභාසය හඳුනාගත හැකි වේ.
- විදුක්ත ප්‍රකාශනවාදී කලා ලක්ෂණ නිර්මාණයෙන් ප්‍රකට කර ඇත.
- අහසේ පායන ලද සඳ හා එම සඳ කිරණ වැටුණු ගස්වල වමන්කාරය දීප්තිමත් මුහුණ වර්ණ, රේඛා සහ හැඩතල මගින් ප්‍රකාශ කර ඇත.
- පවතින රූපික සැලැස්ම සැබෑ ස්වරූපයෙන් නොපෙන්වා අඟුණින්තර හැඟීම් අන්ව ස්වභාවය නිරූපණය කර ඇත.

නම් නොකළ

- සංස්ලේෂණාත්මක ගණිතවාදී හා චිකලස් කිරීමේ (චක්කාසු) කලාවේ අභාසය සහිත ව කරන ලද නිර්මාණයකි.
- මූර්තිමය ලක්ෂණ සහිත ව චිකලස් කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමය අනුව කර ඇත.
- ඝන හා රළු අමුද්‍රව්‍ය නිර්මාණාත්මක අරමුණක් වෙනුවෙන් භාවිත කර ඇත.
- විස්තරාත්මක බවින් අඩු ය.
- යෝගී ඉරියව්වක් නිරූපණය කෙරේ.

වෙනත් කෘති

- චන්ද්‍රකාන්ත පාෂාණ
- මල් සුව
- සුදු වලාකුළු
- මලෙක සුවඳ
- අස්වැන්න

පුවත්පත් කාටූන් ශිල්පීන්

ඔබ්බර් කොලට් (1920-1992)

- ශ්‍රී ලංකා පුවත් පත් කාටූන් කලාවේ පුරෝගාමියා ය.
- සමාජ, දේශපාලන, කෙමික් භාසයට ලක් කළ කාටූන් මොහු විසින් නිර්මාණය කර ඇත.
- 43 කණ්ඩායමට අයත් ශිල්පියෙකි.
- කොලට්ගේ පළමු කාටූන් නිර්මාණය 1945 'ද ටයිම්ස් ඔෆ් සිලෝන්' නමැති පුවත් පතේ පළ විය.

ජෙෆ්රි යුනුස් (1932-2003)

- යුනුස් ඇත්ත පුවත්පතේ කාටූන් ශිල්පියා ලෙස වැඩ කර පසුකාලීන ව රාවය පුවත් පතේ කාටූන් ශිල්පියකු ලෙස සේවය කර ඇත.
- යුනුස් ශිල්පියාට දේශපාලන කාටූන් කලාවට පිවිසීමට මඟ පෙන්වා ඇත්තේ ඔබ්බර් කොලට් ශිල්පියා ය.
- ජෙෆ්රි යුනුස් ශිල්පියාගේ කාටූන් වර්ත අතර ප්‍රචලිත කාටූන් වර්තය 'අප්පුනාම්' ලෙස හඳුනා ගැනේ.

ඩබ්ලිව්. ආර්. විජේසෝම (1925-2006)

- 1930 දශකය ආරම්භයේ සිට ම කාටූන් චිත්‍ර සඳහා ජනප්‍රියත්වය උසුලන ලද ශිල්පියෙකි.
- 1950 දී 'ද ටයිම්ස් ඔෆ් සිලෝන්' පුවත් පතේ කාටූන් විශේෂාංගය නොකඩවා පවත්වා ගෙන චිත්‍ර ලැබ ඇත.
- විජේසෝමගේ ජනප්‍රිය කාටූන් වර්තය ප්‍රථම සිඤ්ඤාප්ත වීය.
- ජාතික ඇඳුමෙන් යුත් ප්‍රථම සිඤ්ඤාප්ත ක්‍රමයෙන් සිරුරෙන් වැහැරී වැරහැලි සහිත ඇඳුමෙන් සැරසී ජීවත් ව සිටින ආකාරය නිරූපණය වන සේ කාටූන් නිර්මාණය කර ඇත.

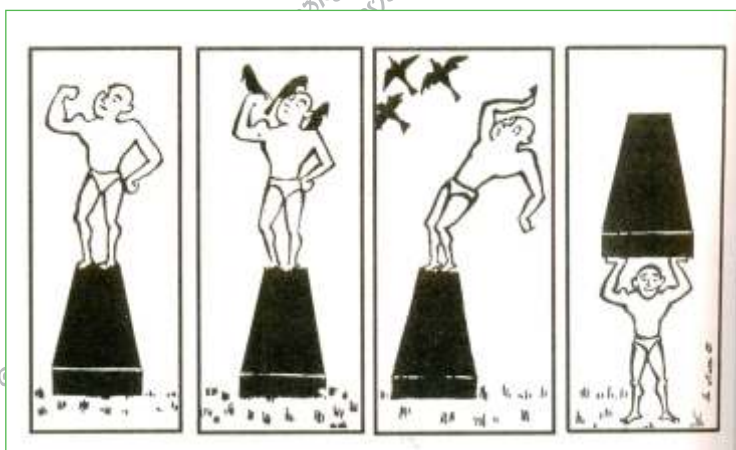
කැමරස් පෙරේරා (1939 -)

ගජමෂන්

- කැමරස් 20වන සියවසේ අග භාගයේ ජනප්‍රිය කාටූන් ශිල්පියා විය.
- ඔහුගේ වඩාත් ජනප්‍රිය කාටූන් වර්තය 'ගජමෂන්' ය.
- සිරිබිරස්, දැක්කොත් පද්මාවතී, මගේ ඩිස්කුමා, පැටෝ, ටික්කා, දොං සේතං, සිමෝනා, ලපයා, ගොඩ්ඩිං අයියා, ස්වීට්, සෙල්ලං සේන, වැනි කාටූන් වර්ත ද සුවිශේෂ ය.

සී. සිව්ඥානසුන්දරම් (සිත්තිරන් සුන්දර්) - (1924-1996)

- ලෝකසන්න නමැති මරාටි පුවත්පතෙන් ඩිලිට්ස් හා කොන්ට් නමැති ඉංග්‍රීසි පුවත්පතෙන් විවිධ දෛමළ පුවත්පත්වලත් කාටූන් ශිල්පියකු ලෙස සේවය කර ඇත.
- වසර 33ක් පුරා ඔහු සිරිත්තිරන් නමැති පුවත්පත පළ කරමින් එම පුවත්පතට කාටූන් නිර්මාණ ඉදිරිපත් කළ නිසා සිරිත්තිරන් සුන්දරන් යන නමින් ප්‍රසිද්ධියට පත් විය.
- සිව්ඥානසුන්දරම්ගේ කාටූන් චිත්‍ර අතර සුවිශේෂ කාටූන් වර්ත වන්නේ, සමරිත්තම්බර්, සින්නක්කුට්ටි, මයිනර්, මව්වන් වැනි වර්තයෝ ය.
- බොම්බායේ ජේ.ජේ. ලලිතකලා පාසලේ හා රවි වර්මා යටතේ චිත්‍ර කලාව ප්‍රගුණ කර ඇත.

සන්නිදර්ශන චිත්‍ර ශිල්පීන්

සුමන දිසානායක (1922-1995)

- සන්නිදර්ශන චිත්‍ර කලාවට නව්‍යත්වයක් ඇති කළ පුරෝගාමී චිත්‍ර ශිල්පියෙකි.
- සුමන දිසානායකයන්ගේ චිත්‍ර නිර්මාණ කොටස් දෙකක් යටතේ හඳුනාගත හැකි ය.
 - තෙල් සායම් චිත්‍ර
 - සන්නිදර්ශන චිත්‍ර

- සරල හා නූතන හැඩවලට අයත් බිහි කිරීමාණාකරණයේ ද පුරෝගාමී ශිල්පියෙකි.
- ළමා පොත් නිර්මාණ සඳහා නවතම ශෛලියක් ඇති කළ අයෙකි.
- සිය සන්නිදර්ශන නිර්මාණ සඳහා සරල හා ව්‍යුත්තර හැඩ මෙන් ම වර්ණ සංයුතිය ද නිර්මාණශීලී ව යොදා ගෙන තිබේ.
- මොහුගේ මුල් කාලීන චිත්‍ර සඳහා ස්වාභාවික රූපත් පසු කාලීන චිත්‍ර සඳහා අධිතාත්වික හැඟීම් ලබාදෙන සමාධිගත චින්තනයකට තුඩු දෙන හැඩ සහිත රූපත් භාවිත කර ඇත.
- සුමන දිසානායකයන් විසින් අධ්‍යාපන ද්‍රෝණිකයන්ගේ චිත්‍ර කලා පරීක්ෂක හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන මණ්ඩලයේ චිත්‍ර කලා අධ්‍යක්ෂ ධුරය හොඳවන ලදී.

වෛතීසවරම් සිවසුබුමනියම් (රමණි) - (1942 -)

4 වන ශ්‍රේණියේ ලෙමළ බිස පොත සඳහා නිර්මාණය කළ පිටිකවරයක්

- සිවසුබුමනියම් සිතුවම් ඇඳීමට පමණක් නොව දේව රූප නිර්මාණයට ද දක්ෂ මූර්ති ශිල්පියෙක් ද විය.
- යාපනයේ 'විඬුමුරෙයි කාල ඕවියක් කලහම්'හි චිත්‍ර කලාව පිළිබඳ ව මූලික අධ්‍යාපනය ද, ඒ පිළිබඳ ව උසස් අධ්‍යාපනය රජයේ ලලිතකලායතනයෙන් ද ලබා ගෙන ඇත.
- යාපනයේ සෞන්දර්ය අධ්‍යක්ෂ ධුරයෙන් ද අධ්‍යාපන ද්‍රෝණිකයන්ගේ චිත්‍ර කලා පරීක්ෂක ව පොත් පිටකවර නිර්මාණ ශිල්පියෙකු ලෙස ද සේවය කර ඇත.
- සිවසුබුමනියම්ගේ මුල් ම සන්නිදර්ශන සිතුවම 'රාධා' පුවත් පතේ පළ විය.
- ස්වාභාවිකවාදී ශෛලිය සමඟ සම්මිශ්‍ර වූ නූතන ශිල්ප ක්‍රම ආශ්‍රිත ව තමාට ම ආවේණික නිර්මාණ ශෛලියක් මොහුගේ නිර්මාණවල දැක්වෙන වේ.

'පාට්ටුත්තරත්තාල්' නමැති පොත් පිටකවරය

පැබ්ලෝ පිකාසෝ

- යුරෝපීය චිත්‍ර කලාවේ ඝනිකවාදී ප්‍රවණතාව ඉදිරිපත් කළ ප්‍රමුඛ චිත්‍ර ශිල්පියා පැබ්ලෝ පිකාසෝ ය.
- පිකාසෝගේ චිත්‍ර නිර්මාණවල යුග ප්‍රභේදනය
 - නිල් යුගය - (1901-1904)
 - රෝස යුගය - (1905-1906)
 - ඝනිකවාදී යුගය - (1907න් පසු)

අවිග්නෝන්හි යුවතියෝ

- ස්පාඤ්ඤ ජාතික පැබ්ලෝ පිකාසෝ ශිල්පියාගේ කෘතියකි.
- අවිග්නෝන් නම් චිද්‍රියේ වාසය කරන අධිසරලයන්ගේ ජීවිතය සිතුවමෙන් නිරූපණය කර ඇත.
- නිව්යෝර්ක්හි නූතන කලාගාරයේ නිත්‍ය ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.
- ඝනිකවාදී කලා සම්ප්‍රදායේ මුල් ම කලා කෘතිය ලෙස සැලකේ.
- අසීමිත වර්ණ ප්‍රභේද මගින් ඝණත්වය මතු කර ඇත.
- අප්‍රිකානු හිග්‍රෝ මූර්ති හා වෙස් මුහුණුවල ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය.
- කැන්වසය මත තෙල් සායමින් කර ඇත.
- අධිසරලයන්ගේ කායික සුන්දරත්වය වෙනුවට ඔවුන්ගේ මානසික ජීවිතය හා වේදනාව නිරූපණය වේ.
- කාන්තා රූප 05ක් ජ්‍යාමිතික හැඩ සහිත වී පැතලි ලෙද තලය මත සම්පිණ්ඩනය කොට ඇත.
- ස්වාභාවික පර්යාවලෝකය හා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ බැහැර කොට චිත්‍රයට ආවේණික පර්යාවලෝකයක් හා ත්‍රිමාණ බවක් එක් කර ඇත.

ගුවර්නිකා

- පළමුවන ලෝක යුද සමයේ දී ගුවර්නිකා නගරයට බෝම්බ හෙළීමෙන් ඇති වූ බේදවාචකය මෙම සිතුවමට හේතුව වී ඇත.
- ස්පාඤ්ඤයේ මැඩ්රිඩ් කලාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- කැන්වසය මත තෙල් සායමින් නිර්මාණය කර ඇති සිතුවමකි.
- යුද්ධයේ අත්දැකීම් අනුව හුදෙකලා බව, වැලපීම, යුක්තිය ඉල්ලා සිටීම, මොරදීම, මළුවන් වැළඳ ගැනීම ආදී හැඟීම් රාශියක් ප්‍රකාශ කර ඇත.
- සංකේතාත්මක රූප සුන්බුන් වූ ආකාරයෙන් සම්පිණ්ඩනය කර ඇත.
- ස්වාභාවික පර්යාවලෝකය හා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ බැහැර කොට චිත්‍රයට ආවේණික පර්යාවලෝකයක් හා ත්‍රිමාණ බවක් එක් කර ඇත.
- ඝනිකවාදී ලක්ෂණ හා අධිතාත්විකවාදී කලා ලක්ෂණ සහිත ය.
- අසම්මතවාදී කලා ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය.

හෙන්රි මුවර්

- හෙන්රි මුවර් යුරෝපීය නූතන මූර්ති කලා ප්‍රවණතාවයට අයත් පුරෝගාමී ශිල්පියෙකි.
- අවකාශ භාවිතයට මුල් තැන දුන් ශිල්පියෙකි.
- මූර්ති නිර්මාණ සඳහා දිගටි හැඩ හා ව්‍යුත්තර්ගත හැඩ බහුල ව භාවිත කර ඇත.
- මූර්ති නිර්මාණයේ දී අමු ද්‍රව්‍ය භාවිතය, මූල ධර්ම හා ශිල්ප ක්‍රම ද වෙනස් කළ ශිල්පියෙකි.

රජ පවුල

- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට නිර්මාණය කර ඇත.
- ස්වභාව ධර්මයේ ඇති ද්‍රව්‍යවල චිටකුරු හැඩතල ආභාසය වී ඇත.
- ශිල්පියාට ආවේණික ව්‍යුත්තර්ගත ශෛලියක් දැක ගත හැකි ය.
- මානව හැඩවල ස්වාභාවික පෙනුම හා ස්වාභාවික පරිමාණ බැහැර කර ඇත.
- මානව රූප ඉතා සරල ව දක්වා ඇත.
- උද්‍යාන මූර්තියකි.
- මූර්ති නිර්මාණකරණයේ මාධ්‍ය හා ශිල්ප ක්‍රම වෙනස් කිරීමට ගත් උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයකි.
- ස්ත්‍රී රුවක් හා පුරුෂ රුවක් බංකුවක් මත හිඳගෙන සිටින ආකාරයෙන් සංරචනය කර ඇත.

වැකිර් සිටින රූපය

- විසුත්තර්ගත හැඩ තල සහිත මෙම රූපයෙන් වැකිර් සිටින ඉරියව්වක් දැක්වේ.
- ස්වාභාවික පෙනුමත් ස්වාභාවික පරිමාණත් හෙන්රි මුවර්ගේ මූර්ති නිර්මාණවල දක්නට නොලැබේ.
- මෙම මූර්තිය මූර්ති නිර්මාණය කිරීමේ මාධ්‍ය හා මූලධර්ම වෙනස් කිරීමට ගත් උත්සාහයකි.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- විස්තරාත්මක ධ්වනි අඩු සරල හැඩ භාවිත කර ඇත. දිගටි විවර සහිත හැඩ රිද්මයානුකූල ව හා සමබර ව අවකාශය සමඟ භාවිතයට ගෙන ඇත.

සීගිරි විත්ත

- සීගිරිය අනුබද්ධ යුගයේ රජකළ කාශ්‍යප රජතුමාගේ රාජධානිය ලෙස පැවත තිබේ.
- සීගිරියේ ඇති සිතුවම් ක්‍රි. පූ. 05වන සියවසට අයත් බව සැලකේ.
- සීගිරි විත්ත නිර්මාණයේ දී ප්‍රධාන තේමාව වී ඇත්තේ කාන්තාව යි.
- විවිධ ඉරියව්වලින් යුත් කාන්තා රූප 500ක් පමණ තිබූ බව සඳහන් වුවත් දැනට ඉතිරි ව ඇත්තේ රූප 22ක් පමණ ය.
- කාන්තා රූප කේවල හා යුගල වශයෙන් දක්නට ඇත.
- සෑම රූපයක ම උකුළෙන් පහළ කොටස වලාකුළුවලින් ආවරණය වූ ආකාරයෙන් විත්තය කර ඇත.
- සියලුම රූප සම්පූර්ණයෙන් හෝ මදක් හැරී සිටින ස්වභාවයක් දිස් වේ.
- මෙම කාන්තාවෝ මල්, වර්ධ, පලය ඉසින භාජන අතින් ගෙන සිටිති.
- නෙළුම්, අරලය, මානෙල්, සපු වැනි මල් වර්ග හිස සැරසිලි සඳහා යොදාගෙන ඇති අතර, දෑතෙහි දරා සිටිනු ද දැකිය හැකි ය.

වර්ණ භාවිතය

- රතු, කහ, කොළ යන ප්‍රධාන වර්ණ සහ ඒවායේ ප්‍රභේද භාවිත කර ඇත.
- වංශවත් ස්ත්‍රීන් සඳහා කහවත් රන්පැහැය ආලේප කර ඇත.
- පරිවාර ස්ත්‍රීන් සඳහා කහපැහැයට හුරු කොළ පැහැය හෙවත් මහනෙල් වන් පැහැය භාවිත කර ඇත.
- වර්ණ භාවිතයේ දී වැඩි වශයෙන් යොදා ගෙන ඇත්තේ කහ පැහැය වේ.
- රතු පැහැය බහුල ව යොදා ඇත්තේ ඇඳුම් සඳහා ය.
- සෑම විට ම කෙස් කළඹ සඳහා කොළ පැහැය යොදා ඇත.

රේඛාකරණය

- භාව පූර්ණ රේඛාකරණයක් දැක ගත හැකි ය.
- ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මෙන් ම ක්ෂය වෘද්ධි ලක්ෂණ පෙන්වීම සඳහා රේඛාව උපයෝගී කර ගෙන ඇත.
- ඉතා වේගවත් ව හා නිදහස් ව රේඛාව හසුරුවා ඇත.
- රේඛාවේ විවිධ ශක්තීන් (සිහින් හා තද ස්වභාවය) ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කිරීමට උපයෝගී කර ගෙන ඇත.

ශිල්ප ක්‍රමය

- බදාම වියළෙන්නට පෙර චිත්‍ර ඇඳ ඇති බව මෙනෙක් පැවති පිළිගත් මතය වේ. එම ශිල්ප ක්‍රමය ප්‍රෙස්කෝ හෙවත් ප්‍රෙස්කෝ ධුවනෝ ලෙස හැඳින්වේ.
- ඇතැම් විද්වතුන්ට අනුව මෙම චිත්‍ර වියළි හුණු බදාමය මත ඇඳ ඇති බව දැක්වේ.

සීගිරි චිත්‍ර පිළිබඳ උගතුන් පළ කර ඇති මත

- සීගිරි චිත්‍රවල ශෛලිය මහා සම්ප්‍රදායට අයත් බව,
- ඉන්දියාවේ අපන්නා චිත්‍රවල දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ මේවායේ දක්නට ඇති හෙයින් අපන්නා චිත්‍රවලට හැකිම සියන බව. ඒ සඳහා හේතු සාධක ලෙස, අපන්නා චිත්‍රවලද සීගිරි චිත්‍රවල මෙන් යුගල කාන්තා රූප තිබීම සහ අඳුරු පැහැය සහආලෝකවත් පැහැය රූප සඳහා භාවිත කර තිබීම වැනි කරුණු පෙන්වා දේ.

මහාවාරිය වච්චි. සී. පී. බෙල් - පිදුරුගල විහාරයට බුදු පුදට මල් පූජා කිරීමට යන රාජ කුමාරියන් පිරිසක්.

මහාවාරිය සෙනරත් පරණවිතාන - රන්වන් පැහැති කාන්තාවන් විජිත්තා හෙවත් විජුලිය බවත්, අඳුරු පැහැති කාන්තාවන් මේඝලතා හෙවත් වැනි වලාකුළු බවත් ය. (රන් පැහැ ස්ත්‍රීන් රාජ බිසෝවරු, අඳුරුපැහැ ස්ත්‍රීන් සේවිකාවන්)

ආනන්ද කුමාරස්වාමි - දිව්‍ය භවනක සිටින දිව්‍ය අප්සරාවන් පිරිසක් බව, ඔවුන් තම සේවිකාවන් සමඟ මල් වැනි වස්තූන් සිටින බව. (රූපවල උකුළෙන් පහළ කොටස් වලාකුළුවලින් වැසී තිබීම මෙම මතයට හේතු වී ඇත.)

ඊ. ඩී. හැවල් - රාජකීය කාන්තාවන් පිරිසක් තුසිත දිව්‍ය ලෝකයට ගිය ගමනක් සිහිනෙන් පෙන්වන බවත්, කාශ්‍යප රජුගේ රාජ සභාවේ සිටි කාන්තාවන් බවත්.

නන්දදේව විජේසේකර - කාශ්‍යප රජුගේ විශෝව නිසා රාජ සභා - වෙහි සිදු වූ වැලපීමක් නිරූපණය කරන බව.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ - කාශ්‍යප රජුගේ බිසෝවරු දිය කෙළියේ යෙදී සිටින අයුරු.

මහාවාරිය වන්දා වික්‍රමගමගේ - බුදු සිරිතේ වැදගත් සිදුවීමක් වූ නන්ද කුමාරයාට දිව්‍ය අප්සරාවන් පෙන්වීමට ගිය ගමනේ තොරතුරු ඇඳ දැක්වීම බව. මෙම සිතුවම් මහායානික භික්ෂූන් විසින් ඇඳ ඇතැයි ද මතයක් පවතී.

විජයන් සමිත් (බටහිර ඉතිහාසඥයෙකි) - පූජාවන් සඳහා විහාරයට යන වර්ගයන් පිරිසක්

අනුරාධපුර යුගයේ බුද්ධ ප්‍රතිමා

සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව අනුරාධපුර අභයගිරි විහාර සංකර්ණයට අයත් මහමෙව්නා උයනේ දක්නට ලැබේ.
- අනුරාධපුර යුගයේ ක්‍රි. ව. 4 - 5 සියවස්වලට අයත් බව සැලකේ.
- පූර්ණ උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් කර ඇත.
- ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙන් හා වීරාසන ක්‍රමයෙන් යුතු ය.
- ආධ්‍යාත්මික ගුණය හා සමාධි ගුණය මැනවින් පිළිබිඹු කරනු ලබ ඇත.
- මෙම ශෛලමය පිළිමයේ ඒකාංශ විවරය, රැළි රහිත සිවුර ඇඟට ඇඳුණු ස්වභාවයෙන් නිරූපණය වේ.
- අක් බඹරු කේශ කලාපය මත මද වශයෙන් උෂ්ණීෂය දැක් වේ.
- ලඹ සවන්, අඩවන් දෙතෙත් හා මුහුණේ උපශාන්ත බව හා මහා කරුණාව මෙම ප්‍රතිමාවේ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ වේ.
- බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ ලක්ෂණ අනුව එය ඉන්දියාවේ ගුප්ත කලා සම්ප්‍රදායේ ආභාසය පෙන්නුම් කරයි.

තොලුවිල බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- අනුරාධපුරයේ තොලුවිල ප්‍රදේශයෙන් හමු වී ඇති නිසා 'තොලුවිල බුද්ධ ප්‍රතිමාව' ලෙස හැඳින්වේ.
- අනුරාධපුර යුගයේ ක්‍රි. ව. 7වන සියවසට අයත් බව සැලකේ.
- නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් පූර්ණ උන්නත ව නිර්මාණය කර ඇති ශෛලමය පිළිමයකි.
- ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙන් හා වීරාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ සිටියි.
- ලඹ සවන්, අඩවන් දෙතෙත් දක්වා ඇත.

- ඒකාංශ කළ විවරය රැළි රහිත ව ඇඟට ඇඳුණු ස්වභාවයෙන් නිරූපිත ය.
- බුදු පිළිමයේ අක් බඹරුකේශ කලාපය මත මදක් උස් වූ උෂ්ණීෂය දැක්වේ.
- ඉතා සුන්දර ප්‍රසන්න උපශාන්ත ස්වභාවයක් පිළිබිඹු කරන මෙම ප්‍රතිමාව උසස් භාව ප්‍රකාශනයෙන් යුක්ත ය.
- ගුප්ත කලා සම්ප්‍රදායේ ලක්ෂණ තොලුවිල බුද්ධ ප්‍රතිමාවෙන් පෙන්නුම් කරන බව විද්වත් මතය යි.
- කොළඹ කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.

අවුකන බුදු පිළිමය

- අනුරාධපුර යුගයට අයත් මෙම ප්‍රතිමාව හිටි බුද්ධ ප්‍රතිමා අතර විශේෂිත ය.
- කලා වැව අසල අවුකන ග්‍රාමයේ පිහිටි කළු ගල් පර්වතයක අධි උන්නත ව හා අනාබද්ධ ව නෙළා ඇත.
- පද්මාසනයක් මත සමභංග ඉරියව්වෙන් වැඩ හිඳින අයුරින් නිර්මාණය කර ඇත.
- දකුණතින් අභය මුද්‍රාව දැක්වෙන අතර වමතින් සිවුරු රැල්ල දරා සිටින සේ කටක හස්ත මුද්‍රාව දැක්වේ.
- ඒකාංශ කළ චිවරය ඇඟට ඇලුණු ස්වභාවයෙන් යුතු ය. චිවරයේ රැළි රිද්මයානුකූල සමාන්තර රේඛා එක බැගින් පිහිටන සේ දක්වා ඇත.
- බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ අක්බඹරු කේශ කලාපය මත උෂ්ණීෂය කි. එය පසුව එක් කළ අංගයකි.
- මෙම ප්‍රතිමාවට, ඉන්දියාවේ අමරාවතී කලා සම්ප්‍රදායේ කලා ආභාසය ලැබී ඇත.
- අවුකන පිළිමය ක්‍රි. ව. 5-8 සියවස් අතර කාලයේ නිර්මාණය කර ඇති බවට සැලකේ.

පන්කුලිය බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- ක්‍රි. ව. 5-6 සියවසේ නිර්මාණය වී ඇතැයි සැලකෙන මෙම ප්‍රතිමාව අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- බුදු රජාණන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කරන ආකාරය නිරූපණය කර ඇත.
- අනුරාධපුර පන්කුලිය නම් ග්‍රාමයේ අශෝකාරාම විහාරයේ මෙම ප්‍රතිමාව දැක ගත හැකි ය.
- විරාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ හිඳින ප්‍රතිමාවේ දකුණතින් විතර්ක මුද්‍රාවත්, වමතින් කටක හස්ත මුද්‍රාවත් දැක්වේ.
- පූර්ණ උන්නත ශෛලමය මාධ්‍යයෙන් නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- ලඹි සවන්, අඩවන් දෙනෙන්, උපශාන්ත බව, මහා කරුණා ගුණය, ප්‍රතිමාවේකැපී පෙනෙන ලක්ෂණ අතර වේ.
- ඒකාංශ කළ චිවරය දක්වා ඇත්තේ ඇඟට ඇලුණු ස්වරූපයෙනි.
- අක්බඹරු හිසකෙස් දැක්වේ. උෂ්ණීෂය මද වශයෙන් දක්වා ඇත.
- ඉන්දියාවේ ගුප්ත කලා සම්ප්‍රදායට අයත් කලා ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි.

ඉසුරුමුණි කැටයම්

- ඉසුරුමුණි විහාරය අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- අනුරාධපුරයේ නිසා වැව අසල රන්මසු උයනට දකුණින් පිහිටා ඇත.
- ආගමික වස්තු විෂයයන්ගෙන් වෙනස් තේමා නිරූපිත කලා නිර්මාණ රැසක් හමු වන ස්ථානයකි.
- ඉසුරුමුණි විහාරය අශ්‍රිත ව හමුවන කැටයම්වල කලාත්මක ලක්ෂණ
 - තලයට උචිත ලෙස සංරචනය කිරීම
 - මුහුණුවලින් හා ඉරියව්වලින් භාවාත්මක ගුණාංග පෙන්නුම් කිරීම
 - ඉරියව් දැක්වීමේ දී ස්වාභාවික හා රිද්මයානුකූල හැඩතල භාවිතය
 - සියුම් මට්ටම්වල නිමාව

රජ පවුල

- රජ පවුල නම් වූ මෙම කැටයම ඉසුරුමුණි විහාරයේ කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායේ ලක්ෂණවලින් යුතු ය.
- අර්ධ කවාකාර ගල් පුවරුවක අර්ධ උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිම කර ඇත.
- අලංකාර වස්ත්‍රාභරණයෙන් හා පිරිනැමුණු අඟ පසඟින් යුතු රූපවල ඉරියව් රිද්මයානුකූල ව දක්වා ඇත.
- ස්වාභාවික ශෛලියකින් රූප සම්පිණ්ඩනය කර ඇත.

පෙම් යුවළ

- ඉසුරුමුණි පෙම් යුවළ ලෙස හැඳින්වෙන මෙම කැටයම් ඉසුරුමුණි විහාරයේ කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.
- අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- කළු ගල් මාධ්‍යයෙන් අර්ධ උන්නත ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- ඉන්දියාවේ ගුප්ත කලා සම්ප්‍රදායේ ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි.
- කැටයමේ සියුම් හා මට්ටම්වල නිමාවක් දැක්වේ.
- මානව රූප ස්වාභාවික හැඩතල රිද්මයානුකූල ඉරියව්වෙන් යුතු ව දක්වා ඇත.

මිනිසා සහ අශ්ව හිස

- ඉසුරුමුණි විහාරයේ පොකුණට යාබද ගල් පර්වතය මත නිර්මාණය කර ඇති කැටයම කි.
- අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- කළු ගල් මාධ්‍යයෙන් අර්ධ අන්තත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායේ කලා කල්පණ පෙන්නුම් කරයි.
- සමස්ත කැටයම සියුම් මට්ටමකින් නිමා වැඩි යුතු ය.
- හිස් වැස්මක්, කන්වල හා අත්වල ආ භරණ දක්වා ඇත.
- දිගටි අත්පා සහිත ව දක්වා ඇති පුරුෂ රුව ඉණට ඇඳ ඇත්තේ කෙටි ඇඳුමකි.

දිය කෙළියේ යෙදෙන ඇත්තු

- ඉසුරුමුණි විහාරයට යාබද ව ඇති පොකුණ හා සම්බන්ධ පිහිටි ගල් පර්වත බිත්තියේ කැටයම් කර ඇති දිය කෙළියේ යෙදෙන ඇත්තු සමූහයකි.
- අනුරාධපුර යුගයට අයත් ය.
- කළු ගල් මාධ්‍යයෙන් අල්ප උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායට අයත් මහා බලිපුරමිති ආකෘති ගංගාවරෝහණ කැටයමේ ඇති ඇත් රූපවලට සමාන ලක්ෂණ මෙම කැටයමේ දැකිය හැකි බව විචාරක අදහසයි.
- ඇතුන්ගේ චලනය භාරදීමය, ක්‍රියාශීලී බව මනාව නිරූපණය කර ඇත.
- ඇතුන්ගේ ඉරියව් අතර සෘජු දර්ශී සහ පාර්ශ්ව දර්ශී රූප දැක ගත හැකි ය

නිවංක පිළිම ගේ චිත්‍ර

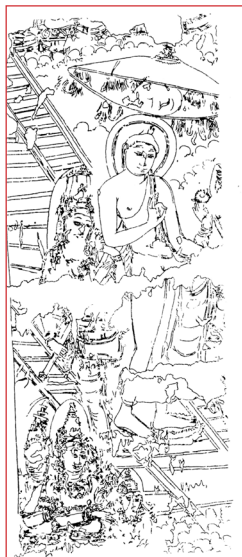
- ක්‍රි.ව.12 වන සියවසේ පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජ සමයේදී ඉදි කරන ලද ප්‍රතිමා ගෘහයකි.
- යුග දෙකක කලා ලක්ෂණ සහිත චිත්‍ර නිර්මාණය කර ඇත.
- අන්තරාලයේ සිතුවම් කර ඇති දේවාරාධිපතිව සහ ගර්භ ගෘහයේ සිතුවම් කර ඇති සංකස්ස පුර වැඩිම කිරීම යන සිතුවම් අනුරාධපුර යුගයේ චිත්‍ර කලා ලක්ෂණ සහිත ය.
- ප්‍රවේශ මණ්ඩපයේ දක්නට ලැබෙන පසු කාලීන සිතුවම් මහනුවර යුගයේ චිත්‍ර කලා ලක්ෂණ සහිත ය. තේමිය ජාතකය, සස ජාතකය, ආසංකවතී ජාතකය, චුල්ල පදුම ජාතකය එම සිතුවම් ය.
- මහනුවර යුගයේ සාම්ප්‍රදායික චිත්‍රවල දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණ නිවංක පිළිමගේ ප්‍රවේශ මණ්ඩපයේ සිත්තම් කර ඇති ජාතක කතා සිතුවම්වල දැක ගත හැකි ය.
 - තීරු චිත්‍ර සංරචනය
 - පාර්ශ්වදර්ශී රූප
 - අඛණ්ඩ කටන ක්‍රමය
 - පසුබිම සඳහා රතු වර්ණය භාවිතය
 - වියළි බදාමය මත චිත්‍ර ඇඳීමේ ශිල්ප ක්‍රමය භාවිත කර ඇත.
- ශ්‍රී ලාංකේය චිත්‍ර කලා ඉතිහාසයේ පසු සම්භාව්‍ය සම්ප්‍රදායක ලක්ෂණ මෙම සිත්තම්වලින් නිරූපණය වන බව විද්වත් මතය වේ.

දේවාරාධිපති චිත්‍රය

- නිවංක පිළිමගෙයි අන්තරාලය නම් වාස්තු විද්‍යා කොටසේ දක්නට ලැබේ.
- තච්චිසා දෙව්ලොව විසූ බෝසතුන්ට මනුලොව උපත ලබන ලෙස දෙවියන් විසින් කරන ලද ආරාධනය නිරූපිත යි.
- සැබෑ මානව රූපවලට වඩා ප්‍රමාණයෙන් විශාල, අලංකාර වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසුනු දේව රූප බොහෝ ප්‍රමාණයක් මෙහි දක්නට ලැබේ.
- නමස්කාර හා මල් ඉසින ආකාර නිරූපිත දේව රූප රන්වන් පාටින් දක්වා ඇත. නිලට හුරු ලා කොළ පැහැ ගත් දේවරූප ද වෙයි. (මෙය බොහෝ විට අපන්නා පද්මපානි බෝසත් රූපයට සමාන ලක්ෂණ දරයි.)

- රතු, දුඹුරු හා කහ වර්ණ බහුල වශයෙන් භාවිත කර ඇත.
- මෙහි සුවිශේෂීත්වය වන්නේ අවකාශය මත සංකීර්ණ ලෙස රූප සම්පිණ්ඩනය කර තිබීමයි.

බුදුන් සංකස්ස පුරයට වැඩිම කිරීමේ චිත්‍රය

- ප්‍රතිමාව සඳහා සැකසුණු ගර්භ ගෘහයේ දක්නට ලැබෙන සිතුවමකි.
- තච්චිසා දෙව්ලොවට වැඩිම කොට මාතෘ දිව්‍ය රාජ්‍යයට දැමී දෙසා නැවත සක්දෙවි රජුන් විසින් මැවූ රන් හිණිමඟින් සංකස්ස පුරයට වැඩිම කිරීම මෙයින් නිරූපිතයි.
- බුදුන්ගේ රූපය මානව ප්‍රමාණයට වඩා විශාල වන පරිදි, විශාල තලයක් පුරා මෙය සිතුවමට නගා ඇත.
- අනුරාධපුර චිත්‍ර කලා යුගයේ ලක්ෂණ පෙන්වයි.
- රතු, දුඹුරු හා කහ වර්ණ බහුලව භාවිත කර ඇත.
- ශෛලීය ලක්ෂණ හා වර්ණ භාවිතය අතින් දේවාරාධිපති චිත්‍රයට සමානකම් දක්වයි.

තේමිය ජාතකය

- තේමිය ජාතකයේ බෝධිසත්ව චරිතය දැක්වෙන සුවිශේෂී සිතුවම් කොටසකි.
- ජාතක කතා සිතුවම් දක්නට ලැබෙන මණ්ඩපය නම් වාස්තු විද්‍යා අංශයේ ඉතා පැහැදිලි ව පෙනෙන සිතුවම් කොටසක් ලෙස මෙම සිතුවම හඳුනාගත හැකිය.
- මෙහි අස්ව රථයෙහි අත් පා නොසොල්වා සිටින තේමිය කුමාරයාත්, වළක් හැරීමට සැරසෙන සුහන්ද නම් රථාචාර්යාත්, ඔහුට ඉදිරිපසින් බෝසත් චිත්‍රාශයෙන් සිටින තේමිය කුමාරයාත් දැක්වේ.
- ගුරු, දුම්රු හා කන වර්ණ බහුලව භාවිත කර ඇත.
- මහනුවර විහි සම්ප්‍රධායට සමාන ලක්ෂණ දැක ගත හැකි ය.
- මෙහි සුවිශේෂී ලක්ෂණ ලෙස රක්ත වර්ණ පසුබිමක් භාවිතය, අඛණ්ඩ කටනය, පාර්ශ්වදර්ශී රූප, තීරු විහි සංරචනය ආදිය දැක්විය හැකි ය.

පොළොන්නරුව ගල් විහාරයේ (උත්තරාරාමය) බුද්ධ ප්‍රතිමා

- මහා පැරකුම්බා රජු විසින් ක්‍රි. ව. 12 වන සියවසේ දී උත්තරාරාමය ඉදි කරවා ඇත.
- පිහිටි ගල් පර්වතයක් මත එහි ස්වභාවය අනුව අධි උන්නත ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණය කර ඇත.
- මෙම බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණවලින් මහායාන සංකල්ප මතු කර දැක්වෙන බව විචාරක මතය යි.
- ගල් විහාරයේ බුද්ධ ප්‍රතිමාවල පොදු ලක්ෂණ
 - දූෂ්කර ගුණය හා චිරත්වය දැක්වීම
 - සමාන්තර ව දිවිත්ව රේඛා දෙක බැගින් දක්වා ඇති චිවරය
 - ඒකාංශ ව යොදා ඇති චිවරය ඇඟට ඇළවුණු ස්වභාවයෙන් දැක්වීම
 - අඩවන් දෙතෙත්, ලඹ සවන්, හා අකඛඹරු හිසකේ සමඟ උණ්ණිෂ ශීර්ෂ ලක්ෂණ

වැඩ හිඳින විශාල බුද්ධ ප්‍රතිමාව (තොරණ සහිත)

- පොළොන්නරුව ගල් විහාරයට අයත් මෙම නිර්මාණය සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාවකි.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායට අයත් කලා ලක්ෂණ දැක ගත හැකි ය.
- පාෂාණ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- දෙඅත් ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙන් නිරූපිත ය.
- විරාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ හිඳියි.
- ද්විත්ව රේඛා දෙක බැගින් යොදා විවරයේ රැළි දක්වා ඇත.
- ඔබ්බේ සත්ත්ව සංකල්පය මතු කිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇතැයි සැලකේ.

විද්‍යාධර ගුහාවේ වැඩ හිඳින බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- පොළොන්නරුව ගල් විහාරයේ විද්‍යාධර ගුහාව තුළ වැඩ හිඳින ඉරියව්වෙන් නිර්මාණය කර ඇති සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව වේ.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායට අයත් කලා ලක්ෂණ දැක ගත හැකි ය.
- පාෂාණ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- දෙඅත් ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙන් නිරූපිත ය.
- විරාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ හිඳියි.
- ප්‍රභා මණ්ඩලය දක්වා තිබීම විශේෂත්වය කි.

හිටි බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- හිටි බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් වෙත මෙය පොළොන්නරු යුගයට අයත් ය.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායට අයත් කලා ලක්ෂණ දැක ගත හැකි ය.
- පාෂාණ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- සෙනරත් පරණවිතාන මහතා මෙම ප්‍රතිමාවේ දෙඅක් දැක්වෙන ආකාරය 'පර දුක්ඛ දුක්ඛිත මුද්‍රාව' ලෙස හඳුන්වා ඇත.
- ප්‍රතිමාව පද්මාසනයක් මත ත්‍රිභංග ඉරියව්වෙන් වැඩ සිටින අයුරින් නිරූපිත ය.
- හිසකෙස් අක් ඛූරු ස්වරූපයෙන් දැක්වේ.

සැතපෙන බුද්ධ ප්‍රතිමාව

- මෙය පොළොන්නරුව ගල් විහාරයේ ප්‍රතිමා අතර ඇති සැතපෙන ඉරියව්වෙන් නිරූපිත බුද්ධ ප්‍රතිමාව වේ.
- ඉන්දියාවේ පල්ලව කලා සම්ප්‍රදායට අයත් කලා ලක්ෂණ දැක ගත හැකි ය.
- පූර්ණ උන්නත ව පාෂාණ මාධ්‍යයෙන් නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- උසස් ශිල්පීය ලක්ෂණ පාෂාණ මාධ්‍යයෙන් මතු කිරීමට ගත් උත්සාහය දැක ගත හැකි ය.
- සිවුරේ රැළි සමාන්තර දිවිත්ව රේඛා රේඛා දෙක බැගින් සිටින සේ දක්වා ඇත.

පොළොන්නරුව පොත් ගුල් විහාර ප්‍රතිමාව

- පොළොන්නරුව යුගයට අයත් මෙය ලෞකික ප්‍රතිමාවකි.
- පොළොන්නරුවේ පරාක්‍රම සමුද්‍රය අසල පොත් ගුල් විහාරය ඉදිරිපිට පිහිටා ඇත.
- පිහිටි ගල් අධි උන්නත ව නෙළීමේ ශිල්ප ක්‍රමයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- ත්‍රිභංග ඉරියව්වෙන් යුතු නිසා රිද්මයානුකූල බවක් දිස්වේ.
- මෙම ප්‍රතිමාවෙන් පැරකුම්බා රජු, පොළොන්නරුවේ විසූ ගුරුළු ගෝමී ප්‍රතිමාව, කපිල සෘෂිවරයා, පුලතිසි සෘෂිවරයා නිරූපණය වන බවට විවිධ මත පවතී.

හින්දු ආගමික ලෝකඩ ප්‍රතිමා

නටරාජා මූර්තිය

- හින්දු ආගමික මූර්තියක් වන නටරාජා පොළොන්නරුව යුගයට අයත් ය.
- ශිව හෙවත් ඊෂ්වර දෙවියන්ගේ තාණ්ඩව නර්තන විලාසය මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.
- පොළොන්නරුවේ අංක 01 ශිව දේවාලයෙන් හමු වී ඇත.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් පූර්ණ උන්නත ව ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- සමබරතාව රැකෙන පරිදි ගිනි කදම්භයක් තුළ වේගවත් නර්තනයක යෙදෙන අයුරු දැක්වේ.
- ප්‍රතිමාවේ දකුණුපස ඉහළ අතින් උඩැක්කියත්, වම්පස ඉහළ අතින් ගිනි සිළුවකුත් දැක්වේ.
- ප්‍රතිමාවේ දකුණුපස පහළ හස්තයෙන් අභය මුද්‍රාවත් වම්පස පහළ හස්තයෙන් ගජ හස්ත මුද්‍රාවත් දක්වා ඇත.

ශිව කාම සුන්දරී ප්‍රතිමාව

- ශිව දෙවියන්ගේ පතිනිය වූ පාර්වතී දෙවඟන මෙම ප්‍රතිමාවෙන් නිරූපිත ය.
- පොළොන්නරුවේ අංක 05 ශිව දේවාලයෙන් හමු වී ඇත. දැනට පොළොන්නරු කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කෙරේ.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- දකුණු අත කටක හස්ත මුද්‍රාවෙන් හා වම්ත ලෝල හස්ත මුද්‍රාවෙන් දැක්වේ.
- හිස් පළඳනාව, ඇඟට ඇඳුණු වස්ත්‍ර හා ආභරණ, ප්‍රතිමාවේ සුන්දරත්වය වැඩි කර දක්වයි.
- ත්‍රිභංග ඉරියව්වෙන් යුත් මෙම ප්‍රතිමාවෙන් ස්ත්‍රී ලාලිතය මැනවින් නිරූපණය වේ.

ගණ දෙවි ප්‍රතිමාව

- හින්දු ආගමික මූර්තියක් වන මෙය පොළොන්නරුවේ අංක 05 ශිව දේවාලයෙන් හමු වී ඇත.
- 12වන සියවසට අයත් යැයි සැලකේ.
- දැනට පොළොන්නරුව කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් ලෝහ වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.
- ශිව දෙවියන්ගේ වැඩිමහල් පුත්‍රයා ගණ දෙවියන් ලෙස සැලකේ.
- ඇත් හිසක් හා විශාර උදරයක් සහිත ශරීරයකින් යුතු ගණ දෙවියන් ඥාණයට අධිපති දෙවියන් ලෙස ද, බාධක ඉවත් කරන්නා ලෙස ද සැලකේ.
- ප්‍රතිමාව අත් සතරකින් යුතු ය.
- පද්මානසයක් මත රාජ ලීලාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ සිටින අයුරු දැක්වේ.

කාරයික්කාල් අම්මයිසාර් මූර්තිය

- 12 වන සියවසට අයත් මෙම නිර්මාණය පොළොන්නරු යුගයට අයත් හින්දු ආගමික මූර්තියකි.
- පොළොන්නරුව කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇති මෙම ප්‍රතිමාව අංක 05 ශිව දේවාලයෙන් හමු වූවකි.
- දෙවියන් කෙරෙහි අසාමාන්‍ය භක්තිය නිසා තම නාරි සෞන්දර්ය අභිමි කරවන ලෙස දෙවියන්ගෙන් කළ ඉල්ලීම ඉටුවීම නිසා කෘෂි, අශෝභන තැනැත්තියක් බවට පත්වූ කාන්තාවක් මෙයින් නිරූපිත ය.
- ඇය තාලම්පටක් වයන ආකාරය දිස්වේ.
- නිර්මාණකරුවාගේ කලාත්මක පරිකල්පනය මූර්තියෙන් හඳුනාගත හැකි ය.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිර්මාණය කර ඇත.

සුන්දරමූර්තිස්වාමි ප්‍රතිමාව

- සුන්දරමූර්තිස්වාමි නමැති ශිව භක්තිකයා මෙයින් නිරූපණය වේ.
- 11 වන සියවසට අයත් මෙය පොළොන්නරු යුගයට අයත් හින්දු ආගමික ප්‍රතිමාවකි.
- දැනට කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇති මෙම ප්‍රතිමාව හමුවී ඇත්තේ පොළොන්නරුවේ අංක 05 දරන ශිව දේවාලයෙනි.
- සුන්දරමූර්තිස්වාමි නිරූපණය කර ඇත්තේ මංගල ඇඳුමකින් සැරසුණු යෞවනයෙක් ලෙස ය.
- ත්‍රිභංග ඉරියව්වෙන් යුත් මෙම ප්‍රතිමාවෙන් තාරුණ්‍ය, කඩවසම් බව හා ලාලිතය තාත්වික ව මතු කර ඇත.
- දෙඅත්වලින් කටක හස්ත මුද්‍රාව දැක්වේ.
- හදුපිටියක් මත වූ කවාකාර පද්මාසනයක් මත ප්‍රතිමාව හිටි ඉරියව්වෙන් සිටී.
- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් වාත්තු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයට අනුව නිමවා ඇත.

පොළොන්නරු යුගයේ ගෘහ නිර්මාණ

නිශ්ශංක ලතා මණ්ඩපය

- පොළොන්නරු යුගයට අයත් නිශ්ශංක ලතා මණ්ඩපය දළදා මළුව නම් විහාර සංකීර්ණයේ පිහිටා ඇත.
- කළු ගල් මාධ්‍යයෙන් කර ඇති ඉතා රමණීය නිමැවුමකි.
- ත්‍රිකංග ස්වරූපයෙන් යුත් නෙළුම් දණ්ඩක හැඩැති කුලුණු 8කි. මෙම කුලුණුවල ශීර්ෂ අඩක් පිපුණු නෙළුමක් ලෙස නිර්මාණය කර ඇත.
- කුලුණු පිහිටුවා ඇති මණ්ඩපය මැද බුබ්බුලාකාර හැඩයෙන් යුතු කුඩා වෛතසයකි.
- ගලින් කරන ලද ගරාදි වැටක් මණ්ඩපය වටා නිර්මාණය කර ඇත.
- නිශ්ශංක මල්ල රජු දළදා වහන්සේ වන්දනා මාන කිරීම, පිරිත් ශ්‍රවණය කිරීම වැනි ආගමික කටයුතු සඳහා භාවිත කර ඇතැයි සැලකේ.

පොළොන්නරුව වටදාගේ

- වටදාගේ චේතිය සර, ධූප සර යන නම්වලින් ද හැඳින්වේ. කුඩා ස්ථූප සඳහා ඉදි කරන ලද ගෘහ නිර්මාණාංගයකි.
- පොළොන්නරු යුගයට අයත් මෙම වටදාගේ නිශ්ශංක මල්ල රජතුමා විසින් කරවනු ලැබ ඇත.
- පොළොන්නරුව දළදා මළුවට ඇතුළුව වන විට වම් පසින් පිහිටා ඇත.
- ප්‍රදක්ෂිණා පථ (සලපතල මළු) දෙකකින් සමන්විත ය. දෙවන මළුවට ඇතුළුවීම සඳහා සඳකඩපහණ, කොරවක් ගල්, පිය ගැට පේළි සහ මුරගලින් අලංකාර කරන ලද පිවිසුම් පොරටු 4ක් වේ.
- මෙම යුගයේ කලාත්මක සඳකඩපහණ සහ නාගරාජ රුව සහිත මුරගල හමුවන්නේ උතුරු පිවිසුම් පොරටුවෙනි.
- සෑම පිය ගැට පෙළක ම සිරස් මුහුණතේ පිය ගැට පෙළ දරා සිටින සේ වාමන රූප නිර්මාණය කර ඇත.
- ඇතුළු මළුව වටා පිටත මළුවට දර්ශනය වන සේ අලංකාර පෙති සතරේ (බිහර) මල් මෝස්තරය සහිත කෙටි ගල් බැම්මක් වේ.
- වටදාගේ මධ්‍යයේ පිහිටි බුබ්බුලාකාර හැඩැති වෛතස වටා සතර දිශාවට මුහුණ ලා ධ්‍යාන මුද්‍රාවෙන් හා වීරාසන ක්‍රමයෙන් වැඩ සිටින බුද්ධ ප්‍රතිමා 4කි.

පොළොන්නරුව කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇති වටදාගේ ආකෘතිය

ශිව දේවාලය - අංක 01

- ක්‍රි. ව. 13වන සියවසේ දී ඉදි කරන ලද ශිව දේවාල අංක 01 පොළොන්නරු යුගයට අයත් ය.
- ඉන්දීය ඉන්දීය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයේ බලපෑම ලැබී ඇත.
- බිත්තියේ බාහිර හැඩය මතුවන පරිදි කළු ගල් කපා සකස් කර ගෙන ඇත. බොරදම් හා විමාන හැඩ බාහිර බිත්තිවල දැක ගත හැකි ය. කුලුණු සඳහා නෙළුම් මල් හැඩ යොදා ගෙන ඇත.
- මෙම දේවාලයේ තිබී ලෝකඩ මූර්ති රැසක් හමු වී ඇත.
- කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇති ප්‍රතිමා අතර ශිව ආර්ථිකී, පාර්ථිකී, නටරාජා වැනි මූර්ති වේ.

ශිව දේවාලය - අංක 02

- පොළොන්නරු යුගයට අයත් ශිව දේවාල අංක 02 ක්‍රි. ව. 11වන සියවසේ දී ඉදි කර ඇත.
- දකුණු ඉන්දීය වෝල ගෘහ නිර්මාණ කලාවේ ආභාසය ලැබී ඇත. රාජේන්ද්‍ර වෝල පාලන සමයේ දී ඔහුගේ මෑණියන් වූ 'මා දේවි ඊෂ්වරම් (ඉසාර මුදියර්)' දේවිය නමින් මෙය නම් කර තිබේ.
- සම්පූර්ණයෙන් ම කළු ගලින් නිර්මාණය කරන ලද මෙහි බාහිර බිත්ති බොරදම් හා විමාන හැඩවලින් යුතු ය.
- දේවාලයේ වහල මුදුනේ අශ්ඨාංකාකාර ශිඛරයකි.
- ගර්භ ගෘහය තුළ ශිව ලිංගය තැන්පත් කර තිබේ.
- දේවාලයේ පිටතින් නන්දි ගව රූප කිහිපයක් දක්නට ලැබේ.
- මෙහි තිබී ලෝහමය මූර්ති රැසක් හමු වී ඇත. ඒවා කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ සහ පොළොන්නරුව නව පුරා විද්‍යා කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.

මහනුවර යුගයට අයත් පහතරට විහාර බිතු සිතුවම්

- මහනුවර යුගයේ පහත රට ශෛලියේ චිත්‍ර බස්නාහිර හා දකුණු පළාතේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශයන්හි විහාරස්ථානවල දැක ගත හැකි ය.
- 16වන සියවසට පසු කාලීන ව පෘතුගීසි, ලන්දේසි, ඉංග්‍රීසි අක්‍රමණයන්ට නතු වූ ප්‍රදේශවල විහාරස්ථානයන්හි අඳින ලද චිත්‍ර සඳහා විදේශීය ආභාසය හා සමකාලීන සමාජ පසුබිම බලපා ඇත.
- වියළි බදාමය මත චිත්‍ර ඇඳීමේ ශිල්ප ක්‍රමය භාවිත කර ඇත.
- ප්‍රධාන වශයෙන් බෞද්ධ ආගමික සිදුවීම් සහ බෞද්ධ ජාතක කතා වස්තු විෂය වී ඇත.
- පහත රට චිත්‍ර ශෛලියේ දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ
 - තීරු චිත්‍ර සංරචනය, අඛණ්ඩ කට්ඨ ක්‍රමය හා පාර්ශ්වදර්ශී රූප නිර්මාණය
 - රූප වටා නිමාව දක්වන ප්‍රශස්ත මට්ටමින් යුතු සියුම් රේඛාකරණය
 - සමස්ත සංරචනය තුළ පරිමාණ රීති නොසැලකීම
 - පර්යාවලෝක ලක්ෂණ පෙන්වීමට උත්සාහ කර තිබීම
 - පසුබිම අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ අලංකාර සැරසිලි මෝස්තර ඒකක භාවිත කිරීම
 - වස්ත්‍රාභරණ අලංකාර ව හා විස්තරාත්මක ව දැක්වීම
 - යුරෝපීය ලක්ෂණ සහිත වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ, ගෘහ භාණ්ඩ, සංගීත භාණ්ඩ, ඇඳුම් පැළඳුම්, පාවහන් ආදිය සිතුවම්වල දැක්වීම
 - කහ, නිල්, කොළ, රතු, අළු, කළු, සුදු ආදී වර්ණ හා වර්ණ ප්‍රභේද භාවිතය
 - ඉතා සියුම් ව ක්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කර දැක්වීමට උත්සාහ ගෙන තිබීම

කතළුව විහාර චිත්‍ර

- කතළුව විහාර චිත්‍ර 19වන සියවසේ අග භාගයට අයත් ය.
- සිතුවම්වල වස්තු විෂය
 - බෞද්ධ ජාතක කතා
 - වෙස්සන්තර ජාතකය, මහා සුතසෝම ජාතකය, තේමිය ජාතකය, චුල්ල පදුම ජාතකය
 - බුද්ධ කාලීන සමාජ සිදුවීම්
 - මහා ධන සිටුවරයාගේ කතාව, පටාවාරා කතාව, නන්දිය උපාසකයෝ කතාව
 - සුවිසි විවරණය
 - අපාය දර්ශනය, වියන්තල සිතුවම්
 - දිව්‍ය ලෝක දර්ශන

සංගීතය හා විනෝද වීම - මහා ධන සිටුවරයාගේ කතාව

- ගාල්ල කතළුව විහාරයේ ඇති සිතුවමකි.
- කඩොල්ගල්ලේ මහා සිත්තරා සහ පොඩ්ඩ සිත්තරා විසින් නිර්මාණය කර ඇත.
- මහා ධන සිටුවරයාගේ නිවසේ පැවති නැටුම් හා ගැයුම් සංදර්ශනයක දර්ශනයකි.
- මහනුවර චිත්‍ර සම්ප්‍රදායට මුසු වූ විදේශීය ආභාසය හා සමකාලීන සමාජ පසුබිම සිතුවම සඳහා ආභාසය වී ඇත.
- වියළි බදාමය මත සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත.
- අඛණ්ඩ කට්ඨ ක්‍රමයට අඳින ලද සිතුවම්වලින් එක් කොටසකි.
- අවස්ථාව නිරූපණයට සම්පූර්ණ තලයම භාවිත කර ඇත.
- රේඛා හා හැඩතල භාවිත කර සංකීර්ණ ලෙස අවකාශය පුරවා ඇත.
- සමස්ත චිත්‍රය ශෛලීගත ආකාරයට වඩා ජීවී බවක් ප්‍රකාශිත ය.
- කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු, කොළ, දුඹුරු වර්ණ හා ඒවායේ ප්‍රභේද භාවිත කර ඇත.
- පසුබිම වර්ණ කිරීම සඳහා කහ, කළු, දුඹුරු යන වර්ණ යොදා ගෙන ඇත.
- රූප වටා කළු පැහැති බාහිර රේඛා යොදා ඇත.
- ක්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කිරීම සඳහා වර්ණ ප්‍රභේද උපක්‍රමශීලී ව භාවිත කර ඇත.
- වර්ණ පැතලි ව දැක්වීමට වඩා පදාස ක්‍රමයට දක්වා ඇත.

රජ මැදුරේ කාන්තාවෝ - සුතසෝම ජාතකය

- ගාල්ල කතළාව විහාරයේ ඇති බිතු සිතුවමකි.
- බුද්ධ දත්ත රජුගේ මාළිගාවේ සිටින කාන්තාවන් දෙදෙනකු පිළිසඳුරේ යෙදී සිටින අවස්ථාව මෙම සිතුවමෙන් නිරූපණය වේ. රජ බිසව හා ඇයට පවත් සලක සේවිකාව නිරූපණය වන බව ද විචාරක අදහසයි.
- මහනුවර චිත්‍ර කලා සම්ප්‍රදායට මුසු වූ යුරෝපීය ගෘහ නිර්මාණාංග. ඇඳුම් පැළඳුම්, ලාම්පු ආවරණ, භුක්තා ගත හැකි ය.
- මහනුවර පහතරට චිත්‍ර කලා ලක්ෂණ සහිත ය.
- අඛණ්ඩ කටන ක්‍රමයට ඇඳුන ලද්දකි.
- පාර්ශ්වදර්ශී රූප ශෛලිගත ව ඇඳ ඇත.
- කාන්තා ඇඳුම් පැළඳුම් විසිතුරු මල් මෝස්තර සහිතය.
- රූප එක ම තලයක පිහිටුවා ඇත.
- කහ, කළු, රතු, කොළ, වර්ණ භාවිත කර ඇත.
- කළු පැහැති බාම් රේඛා රූපවටා යෙදීමෙන් විස්තරාත්මක බව තිවු කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- පසුබිම සඳහා කළු වර්ණය භාවිත කිරීම සහ පසුබිම අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ සැරසිලි යොදා තිබීම විශේෂ ලක්ෂණයෝ ය.

කරගම්පිටිය සුබෝධාරාම විහාර චිත්‍ර

- පොළොන්නරු යුගයේ පළමුවැනි පරාක්‍රමබාහු භූමිමහනුවර යුගයේ රාජාධිරාජසිංහ රජුගේ කාලයට අයත් විහාරස්ථානයකි.
- පහතරට ශෛලියේ චිත්‍ර සහිත බිතු සිතුවම් 19 වන සියවසේ අග භාගයට අයත් බව විචාරක මතය යි.
- කරගම්පිටිය විහාරයේ සිතුවම් අතර ද බෞද්ධ ජාතක කතා, බුද්ධ චරිතයේ සිදුවීම්, අපාය දර්ශන, සුවිසි විවරණය හා දිව්‍ය ලෝක දර්ශන දැක්වෙන සිතුවම් දැකිය හැකි වේ.

පෙළඹ වීම (මාර දූවරු)

- දෙතිවල කරගම්පිටිය සුබෝධාරාමයේ ඇති බිතු සිතුවමකි.
- බුද්ධත්වය ලැබීම වැළැක්වීමට පැමිණි මාරයාගේ දූවරු වන තණ්හා, රකි, රඟා යන මර්ගනන් නිරූපණය කෙරේ.
- මහනුවර චිත්‍ර කලා සම්ප්‍රදායේ පහතරට ශෛලිය හා මුසු වූ 19 වන ශත වර්ෂයේ ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ පසුබිමත් විදේශීය අක්‍රමණ පාදක වූ සංස්කෘතික ලක්ෂණ, ඇඳුම් පැළඳුම්, ගෘහ නිර්මාණ, විවිධ උපකරණ සිතුවම් නිර්මාණයේදී ආභාසය වී ඇත.
- වියළි බදාමය මත සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත.
- මහනුවර චිත්‍ර කලා සම්ප්‍රදායේ පහතරට ශෛලියේ ලක්ෂණවලින් සමන්විත වේ.
- අඛණ්ඩ කටන ක්‍රමය දැක ගත හැකි ය.
- කළු, කහ, සුදු, නිල්, රතු. කොළ සහ වම් වර්ණවල සියුම් ප්‍රභේද භාවිත කර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- අලංකාරණය සඳහා රූප වටා කළු රේඛා ද, පසුබිම වර්ණ ගැන්වීම සඳහා නිල් පැහැය ද භාවිත කර තිබීම විශේෂිත ය.

සිද්ධත් උපත

- දෙතිවල කරගම්පිටිය සුබෝධාරාමයේ ඇති බිතු සිතුවමකි.
- ලුම්බිණි සල් උයනේ සිද්ධත් උපත නිරූපණය කර ඇත.
- අඛණ්ඩ කටන ක්‍රමයට අදින ලද සිතුවමේ මහාමායා දේවිය සල් ගස වෙත ළඟා වන අයුරු හා අනතුරු ව දේවිය සල් ගසේ අත්තක් අල්ලා සිටින විට දරුවා බිහිවන අවස්ථාව දක්වා දැක්වේ.
- 19 වන සියවසේ ශ්‍රී ලාංකේය ජන සමාජයේ ව්‍යාප්ත වූ විදේශීය ආභාසය හඳුනා ගත හැකි ය.
- මහනුවර වික්‍ර කලා සම්ප්‍රදායේ පහතරට, ශෛලියෙහි ලක්ෂණ දැක්වේ.
- සැරසිලි, විස්තරාත්මක බව, විසිතුරු මෝස්තර සහිත ඇඳුම් පැළඳුම් වසේ දැක ගත හැකි ප්‍රමුඛ ලක්ෂණයෝ ය.
- කහ, කළු, සුදු, නිල්, රතු, සහ කොළ යන වර්ණ ප්‍රමුඛ භාවිත කර ඇත.
- පසුබිම සඳහා නිල් හෝ කොළ පැහැයට හුරු අඳුරු පැහැති වර්ණ යොදා ගෙන ඇත.
- වර්ණ පැහැලි ලෙස භාවිත කර ඇතත්, සියුම් ලෙස ත්‍රිමාණ බව මතු කිරීමට උත්සාහ ගෙන කර ඇත.
- රූප වටා මෙන් ම සැරසිලි අංග විස්තරාත්මක ව දැක්වීමට කළු පැහැති රේඛාකරණයක් අනුගමනය කිරීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.

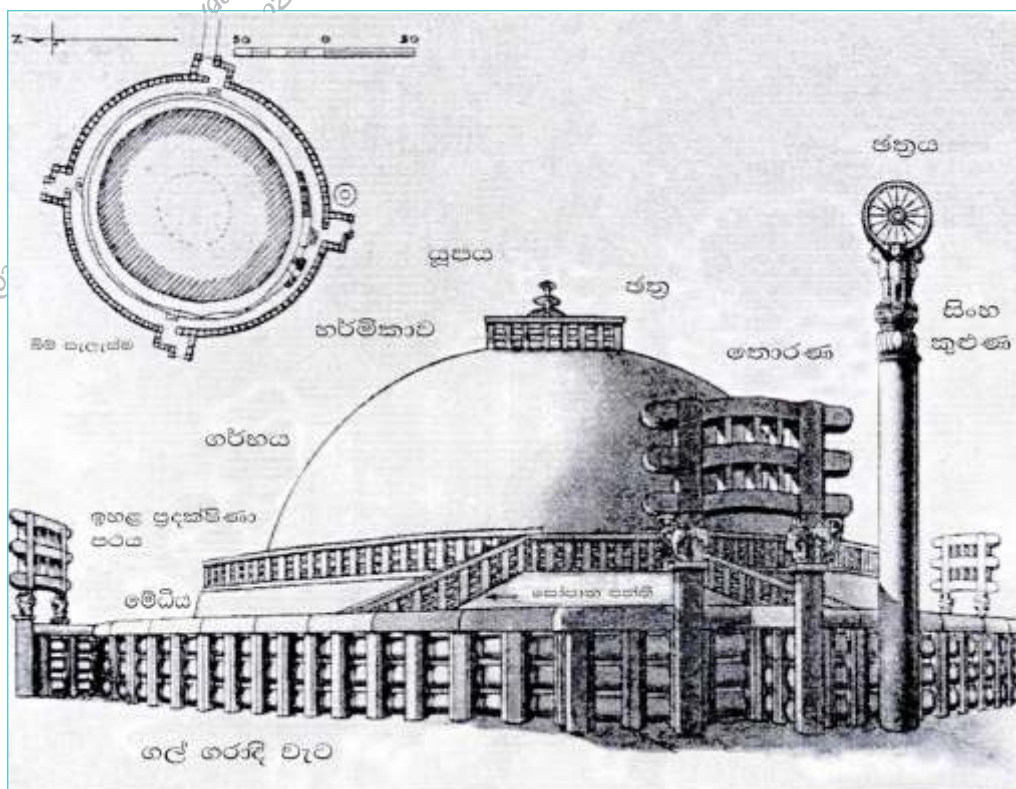
කරගම්පිටිය සුබෝධාරාමයේ බිතු සිතුවමේවලට ආවේණික පොදු ලක්ෂණ

- ස්වාභාවික වස්තු සඳහා ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ සහිත ව වර්ණ භාවිත කිරීම.
- වලාකුළු හා ජලය සඳහා 'ඉන්ඩිගෝ' නිල යොදා ගැනීම හා නිල් වර්ණය සමඟ සුදු හා කළු වර්ණ මිශ්‍ර කර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කර දැක්වීම.
- තද රතු, තද කොළ, කළු සමඟ දුඹුරු වර්ණ භාවිතය.
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු වන සේ වර්ණ ප්‍රභේද භාවිත කිරීම.

සාංචි ස්තූපය

- සාංචි ස්තූපය ඉන්දියාවේ අශෝක අධිරාජ්‍යා විසින් කරවන ලද්දකි.
- මෙම ස්තූපය තවත් පරිවාර ස්තූප දෙකක් සහිත ව ස්ථානගත වී ඇති බැවින් සාංචි මහා ස්තූපය ලෙස හැඳින්වේ.
- ඔබ්බුලාකාර හැඩැති ගර්භය සහිත ස්තූපයකි. එහි ප්‍රධාන අංග කිහිපයකි.
 - මේධිය - පොළව මට්ටමේ සිට අඩි 16ක් උසින් පිහිටි වෛතය වටා ගමන් කළ හැකි ප්‍රදක්ෂිණා පථය මේධිය නමින් හැඳින්වේ.
 - හර්මිකාව - ගර්භය මුදුනේ ශෛලමය ගුරාදි වැටකින් යුත් හතරැස් කොටුව හර්මිකාව ලෙස හඳුන්වයි.
 - යුපය - හර්මිකාව මධ්‍යයේ මුදුන උල්වූ අටපට්ටම් සෙල් මුවා ටැඹ යුපය නම් වේ.
 - ජත්‍ර - සාංචි ස්තූපයේ මුදුනේ දැක්වෙන වෘත්තාකාර ගල් පුවරු ජත්‍ර නමින් හැඳින්වේ. එවැනි ජත්‍ර 3ක් වේ. මේවා පහළ සිට ඉහළට ක්‍රමයෙන් කුඩා වන සේ නිර්මාණය කර ඇත.

සාංචි තොරණ

- සාංචි තොරණ නිර්මාණ ඉන්ද්‍රියාවේ සාතවාහන යුගයට අයත් ය.
- සාංචි ස්තූපයේ සිටි දිශාවට ම මුහුණ ලා සිටින සේ කැටයම් සහිත ව තොරණ සතරක් නිර්මාණය කර ඇත.
 - උඩලිපත් - සාංචි තොරණ දෙපස ඇති සත්ත්ව රූප සහිත කුලුනු ශීර්ෂයෙන් යුත් කුලුනු දෙකක් මත තිරස් අතට සමාන්තර ව පිහිටුවා ඇති ගල් පුවරු, 'උඩලිපත්' ලෙස හඳුන්වයි. ඒවායේ අග තල් පතක ස්වරූපයෙන් සර්පිලාකාර ව කැරකී තිබෙන ආකාරයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
 - සාලබංජිකා - උඩලි පත් (තිරස් ගල් පුවරු) හා කුලුනු (සිරස් ගල් කුලුනු) සම්බන්ධ වන සේ සාංචි ශිල්පියා නිර්මාණය කර ඇති ශාක කොටස් සහිත ස්ත්‍රී රූප මෙම නමින් හඳුන්වයි.
- සාංචි තොරණ කැටයම් වස්තු විෂය
 - ජාතක කතා - උදා: ඡද්දන්ත ජාතකය, වෙස්සන්තර ජාතකය, මහා කපි ජාතකය
 - බුද්ධ චරිතය - උදා: බුදු වීම, බුදු රජාණන් වහන්සේ සංකස්ස පුරයට වැඩීම
 - සිදුහත් චරිතයේ සිද්ධි - උදා: කේශ වේදනය, අතිනිෂ්ක්‍රමණය
 - වේතිහාසික සිද්ධි - උදා: අශෝක රජු ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඳීම, ධාතු කෝලහලය

ඇත් රූප සහ සාලබංජිකා රූප

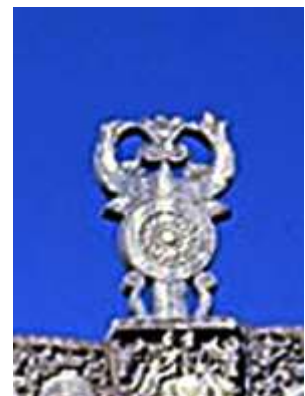
උඩලිපත් - සිරස් ගල් පුවරු

සිංහ රූප

උඩලිපත් කෙළවර - තල් පතක් හඳුලා ඇති ආකාරයෙන් නිර්මාණය කර ඇත

ත්‍රිශූලය සහිත චලකය

සාංචි තොරණ කැටයම්වල විශේෂ ලක්ෂණ

- සිරස් ගල් කුලුනු මත කැටයම් පහේල වශයෙන් නිර්මාණය කිරීම.
- තිරස් ගල් පුවරු මත අඛණ්ඩ කටන ක්‍රමය අනුව කැටයම් නිර්මාණය කිරීම.
- කැටයම් ඉතා සියුම් ලෙස අල්ප උන්නත ව මතු කොට තිබීම.
- රූපයට රූපයක් මුඛාවන සේ රූප තලය මත සංරචනය කිරීම.
- ඉතා කුඩා ඉඩක් ඇති ස්ථාන පවා මානව රූප, සත්ත්ව රූප හා ශාක හැඩ අවකාශය පුරා සම්පිණ්ඩනය කිරීම.
- මිනිස් රූප ශෛලිගත ස්වභාවයෙන් කැටයම් කර ඇති අතර, සත්ත්ව රූප ඉතා ස්වාභාවික ව දැක්වීම.
- සතුන්ගේ ඉරියව්, චලන, ගති ලක්ෂණ තාත්ත්වික ව දැක්වීම.
- සාංචි කැටයම් ශිල්පියා බුදු රජාණන් වහන්සේ සහ සිදුහත් කුමරු දැක්වීම සඳහා බෝ ගස, ඡත්‍රය, ස්තූපය, ධර්ම චක්‍රය සහ ශ්‍රී පාද ලාංඡනය වැනි සංකේත යොදා ගැනීම.

උතුරු තොරණ ඇතුළු පැත්ත

ඡද්දන්ත ජාතකය දැක්වෙන කැටයම

- උතුරු තොරණ ඇතුළු පැත්තේ ඉහළ ම උඩළු පතේ උතුරු දිශානිමුඛ ව නිර්මාණය කර ඇත.
- නිරස් ගල් පුවරු මත අඛණ්ඩ කථන ක්‍රමයට අනුව නිම වූවකි.
- කැටයමෙහි දැක්නට ඇති ඇත් රූප ඉතා ස්වභාවික ලක්ෂණවලින් යුතු ය. ඇතුන්ගේ ඉරියව්, ගති ලක්ෂණ හා චලන තාත්වික ව දක්වා ඇත.
- රූපයකට රූපයක් මුඛ වන සේ රූප තලය මත සංරචනය කර තිබීම විශේෂ ය.
- ඇත් දත්වලින් කරන ලද කැටයම්වල දැකිය හැකි සියුම් මට සිලිටි නිමාව මෙම අල්ප උන්නත කැටයම්වල ද දැක ගත හැකි ය.

බුදු රජාණන් වහන්සේ සංකස්ස පුරයට වැඩීම

- මෙම කැටයම ඇත්තේ උතුරු තොරණේ ඉදිරිපස ය.
- බුදු රජාණන් වහන්සේගේ රූපය වෙනුවට සංකේත භාවිත කර ඇත.
- බුදුන් වහන්සේ වෙනුවට රත්තිණිමඟෙහි ඉහළ සහ පහළ බෝ ගස කැටයම් කර ඇත.
- මෙම කැටයමේ දැක්වෙන මිනිස් රූප ශෛලිගත ව නිර්මාණය කර ඇත.
- ආචරණ හැඩ තල සහිත ව රූප සංරචනය කර ඇත.
- ඉතා කුඩා ඉඩක පවා රූප කැටයම් කිරීම දැකගත හැකි ය.
- ඇත් දත් කැටයම්වල දැකිය හැකි සියුම් නිමාව මෙම කැටයමේ ද ඇත.
- අල්ප උන්නත ව නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

ඉන්දියාවේ ගුප්ත යුගයට අයත් කලා නිර්මාණ

සාරානාත් බුදු පිළිමය

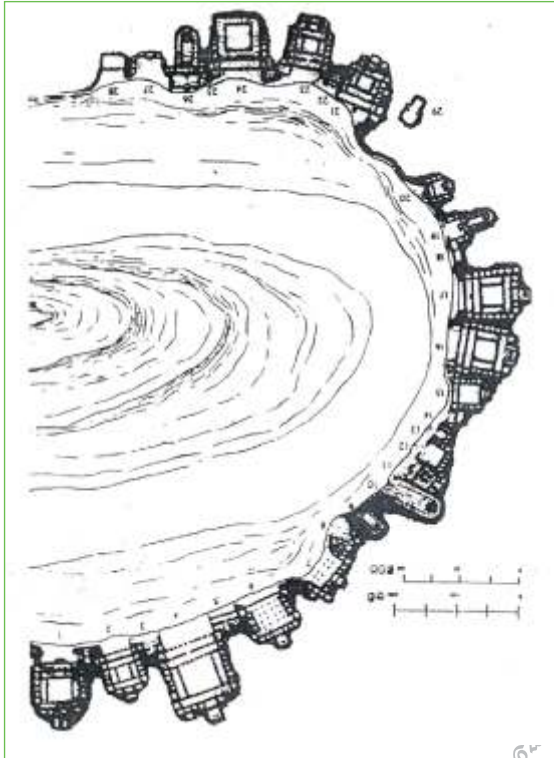

- සාරානාත් බුදු පිළිමය ඉන්දියාවේ ගුප්ත යුගයට අයත් කලා නිර්මාණයකි.
- මෙම ප්‍රතිමාව වූනාර් නමැති පාෂාණ විශේෂයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.
- පද්මාසනයෙන් වැඩ සිටි යි.
- දෑත් දක්වා ඇත්තේ ධර්ම චක්‍ර මුද්‍රාවෙන් ය.
- බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනය පවත්වන අවස්ථාව මෙම ප්‍රතිමාවෙන් නිරූපණය කරනු ලැබ ඇත.
- ප්‍රතිමාව නිර්මාණය කර ඇති ආසනයේ දක්වා ඇති මුවන් දෙදෙනාගෙන් බරණැස ඉසිපතනනේ මිගදාය සංකේතවත් කෙරේ.
- ඉන්දියාවේ සාරානාත් කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.
- බුදු රජාණන් වහන්සේගේ උපශාන්ත ධව හා මහා කරුණාව සහිත පෞරුෂය ඉස්මතු කර ඇත.
- පිළිමයේ හිසට පිටු පසින් අලංකාර ප්‍රභා මණ්ඩලයකි. දෙපස දේවතා රූප දක්වා ඇත.
- ප්‍රභාමණ්ඩලයට පහළින් පිළිමය දෙපස අශ්ව රූප සහ මකර රූප කැටයම් කර ඇත.
- උෂ්ණීෂය. අක්ඛණ්ඩ හිසකේ, අභිවන් දෙනෙන්, ලඹ සවන්, දෙවුර වසා ඇති චීවරය ශරීරයට ඇලුණු ස්වභාවය දක්වා ඇත. සියුම් රේඛා කිහිපයකින් චීවරය ඉස්මතු කර ඇත.

අපන්නා චිත්‍ර

අපන්නා ලෙන්

- අපන්නා ලෙන් පන්තිය පිහිටා ඇත්තේ ඉන්දියාවේ වයඹ දිග මහාරාෂ්ට්‍ර ප්‍රාන්තයේ හයිද්‍රාබාද්හි වසේරා ගඟට මායිම්ව ය.
- මෙම ලෙන් පන්තිය අශ්ව ලාභිමක හැඩයෙන් යුත් උස් පර්වතයක නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

- ලෙන් සංඛ්‍යාව 29කි.
- මෙම ලෙන් ක්‍රි. පූ. 02වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 07වන සියවස දක්වා කාල වකවානුවේ වරින් වර නිර්මාණය කරන ලද ඒවා ය.
- වාස්තු විද්‍යාවට අනුව මෙම ලෙන් කොටස් දෙකකි.
 1. වෛතස ශාලා
 2. ආවාස ශාලා
- අපන්නා චිත්‍ර සඳහා වස්තු විෂය වී ඇත්තේ බුද්ධ චරිතය, ජාතක කතා හා චේතිහාසික සිද්ධීන් ය.

අප්සරා රූප

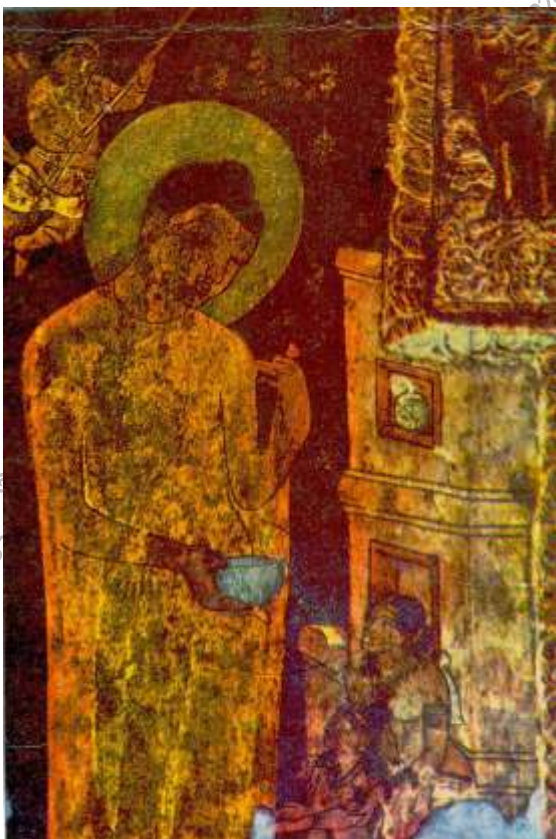

- අපන්නා ලෙන් පන්තියේ 17වන ලෙනෙහි අප්සරා රූප දැක ගත හැකි ය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ සීගිරි අප්සරා රූපවලට සමාන ලක්ෂණ පෙන්වන බව විචාරක අදහසයි. ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස පෙන්වා දෙන්නේ සීගිරි අප්සරා රූපවල මෙන් අපන්නා අප්සරා රූපවල ද මඳ සිහනව. කර්ණාභරණ, ග්‍රීවාභරණමතු කර දැක්වීම වේ.
- අපන්නා චිත්‍ර වියළි බවුමය මත ඇඳ ඇතැයි සැලකේ.
- චිත්‍ර නිර්මාණය සඳහා තලය සකස් කිරීමේ දී මැටි, ගොම, දහයිසා, පිදුරු, ඝන සත්ත්ව ලොම්, මැලියම් ඒකට අඹරා සකස් කර ගත් බවුමයක් ආලේප කර පසුව ඒ මත මකුළු මැටි දියකර ආලේප කර ඇත.

පද්මපාණී බෝධි සත්ත්ව රූපය

- අජන්තා ලෙන් පන්තියේ අංක 01 ලෙනෙහි පද්මපාණී බෝධි සත්ත්ව රූපය දැක ගත හැකි ය.
- බෝධි සත්ත්ව රූපය ත්‍රිභංග ඉරියව්වෙන් යුක්ත ය.
- දකුණතින් මහනෙල් මලක් දරා සිටී යි.
- මුහුණේ මඳ සිනහව, අධ්‍යාත්මික ගුණයෙන් පිරිපුන් තාරුණ්‍ය මැනවින් දක්වා ඇත.
- අලංකාර වස්ත්‍රාභරණ මගින් රාජ කුමාරයකුගේ සෝනා පන්න බව මතු කර යි.
- ප්‍රධාන රූපය වන පද්මපාණී බෝධි සත්ත්ව රූපය දීප්තිමත් කහ පාටින් මතු කර දක්වා සෙසු වර්ත හා හැඩ අඳුරු වර්ණ පසුබිමකින් විභූතය කර ඇත.
- ගුප්ත කලා ලක්ෂණ සහිත ය.
- වියළි බදාමය මත සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත.

බුදුන් වහන්සේ කිඹුල්වත් පුරයට වැඩම කිරීම

- ඉන්දියාවේ අජන්තා ලෙන් පන්තියේ අංක 17 ලෙනෙහි ඇති සිතුවමකි.
- බුදුන් වහන්සේගේ රූව විශාලවත්, අවශේෂ රූප කුඩාවටත් දක්වා බුදුන් වහන්සේගේ උත්තරීතර බව පෙන්නුම් කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත.
- පර්යාවලෝක ලක්ෂණ සහිත ව නිර්මාණය වූ සිතුවමකි.
- නෙළුම් මලක් මත වැඩ සිටින බුදුන් වහන්සේගේ හිසට ඉහළින් ජත්‍රයක් දරා සිටින දේව රූපයක් ද විභූතය කර ඇත.
- කිඹුල්වත් පුරයට පිඬු සිඟා වඩින බුදුන් වහන්සේ දැක මාලිගයේ සිට යශෝදරා දේවිය රාහුල කුමරුන්ට ඔහුගේ පියාණන් හඳුන්වාදෙන අවස්ථාව සිතුවමෙන් නිරූපණය වේ.
- ගුප්ත කලා සම්ප්‍රදායට අයත් ය.
- වියළි බදාමය මත ඇඳ ඇත.
- ආගමික භක්තියත් බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතියත් ඇතිවන ආකාරයට රූප සම්පිණ්ඩනය කර ඇත.

(ප්‍රකාශන චිත්‍ර - පැස්ටල් මාධ්‍යය)

1 වන පියවර

දළ සටහන ඇඳ ගැනීම.

2 වන පියවර

මිනිසුන්ගේ ගතිලක්ෂණ මතු කර ගනිමින් මානව ඉරියව් ඇඳීම.

3 වන පියවර

දුඹුරු වර්ණය හා සුදු වර්ණය භාවිතයට ගනිමින් මානව රූප වර්ණ කිරීම.

4 වන පියවර

පරියාලෝකය මතුවන පරිදි පරිසරය සටහන් කර වර්ණ ගැන්වීම ආරම්භ කිරීම.

5 වන පියවර

සෑම රූපයක් හා පරිසරය සඳහා උචිත වර්ණ යොදා විත්‍ය අවසන් කිරීම.

6 වන පියවර

ත්‍රිමාන ලක්ෂණ, පරියාලෝකනය හා සෑම සියුම් අංගයක් මත වන සේ සමස්ථ විත්‍යයේ අවසන් නිමාව සිදු කිරීම.

(ප්‍රකාශන විෂය - දියසායම් මාධ්‍ය)

1 වන පියවර

කඩචායිය තුළ තලයට ගෙලපෙන ඇසුරින් මුලික හැඩ ඇඳීම.

2 වන පියවර

පරිසාරවලේකය, පරිමාණය මැනී කරනු සැලකිල්ලට ගනිමින් මානව රූප, පරිසරය ඇඳීම.

3 වන පියවර

පරිසරයේ ස්වභාවය අනුව පිරිසිදු පලය භාවිතා කරමින් ඉතා ප්‍රාසංගයෙන් මානව රූප හා පසුබිමට වර්ණ යෙදීම.

4 වන පියවර

මුලින් යෙදූ වර්ණ වියලෙන්නට පෙර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතුවන ලෙස වර්ණ යෙදීම.

5 වන පියවර

සෙවනැලි ආදිය යොදා ද්‍රව්‍ය සම්මතයම ගැලපෙන අයුරින් පසුබිමෙහි වර්ණ අවශ්‍ය තැන්වල මඳක් අඳුරු කරමින් වර්ණ යෙදීම.

(ප්‍රකාශන චිත්‍ර - දියසායම් මාධ්‍ය)

පිඤ්ච 1

මාතෘකාවට අදාළ දළ සටහන ඇඳ ගන්න .

පිඤ්ච 2

රූප පැහැදිලිව මතුකර ගන්න.

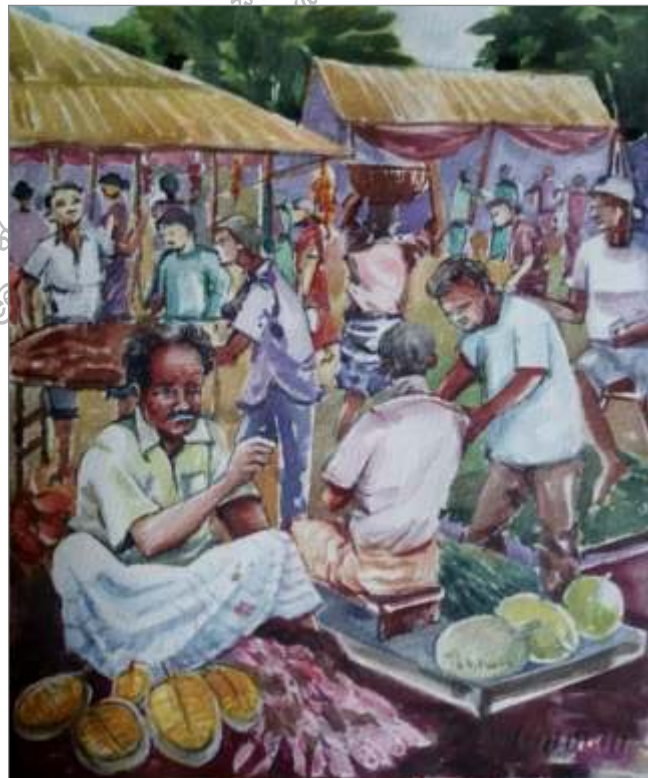
පිඤ්ච 3

වර්ණ ගලපමින් ක්‍රමක්‍රමයෙන් රූප වර්ණ කරන්න.

පිඬවර 4

වර්ණ සමකරව විභිදමින් රෑප පැහැදිලිව මතු වන සේ වර්ණ කරන්න.

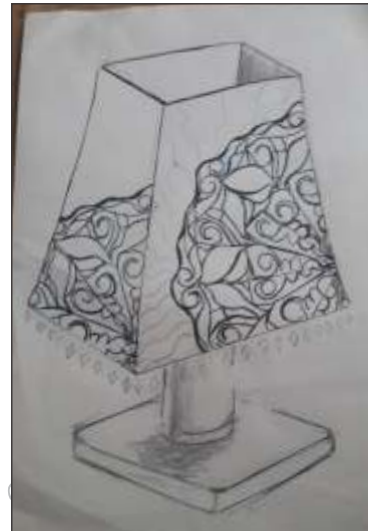

පිඬවර 5

පෙරකීම සහ පසුකීම වර්ණ කරමින් වර්ණ පර්යාලෝකය යොදමින් රෑප මතුකර සිතුවම නිමා කරන්න.

(මෝස්තර - පැස්ටල් මාධ්‍ය)

විවිධ ලාම්පු ආවරණ හැඩ සහ රැඳවුම්වල නිදර්ශන පහත දැක්වේ.

පියවර 1

මාතෘකාවට අදාළ දල සටහන ඇඳ ගන්න .

පියවර 2

මොස්තරය පැහැදිලිව මතුකර දැක්වීම.

පියවර 3

වර්ණ ගලපමින් ක්‍රමයෙන් මෝස්තරය මතු කර දැක්වීම.

පියවර 4

ත්‍රිමාණ රූපයක් ලෙස වර්ණ තුළින් මතුකිරීම.

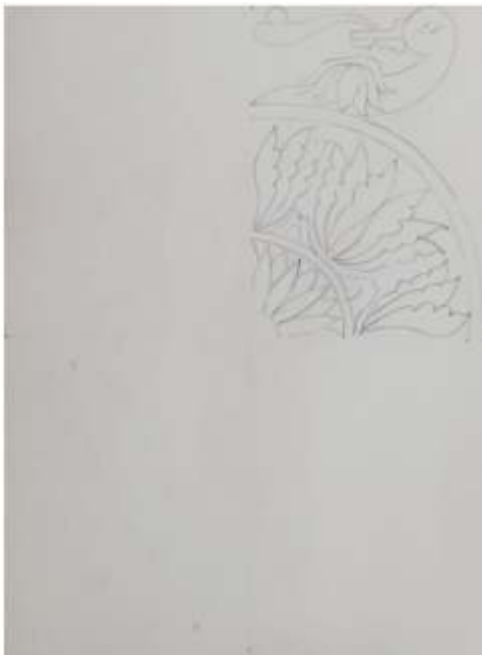

පියවර 5

නිම කෘතිය.

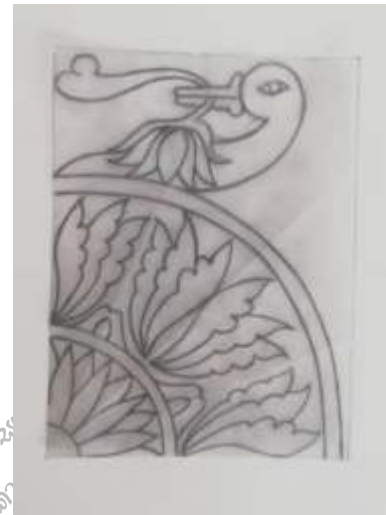
(මෝස්තර - දියසායම් මාධ්‍ය)

❖ ඔබ විත්‍ර ඇඳීමේ දී ඇඟල් 12×9 ප්‍රමාණයේ කොළ භාවිතා කරන්න.

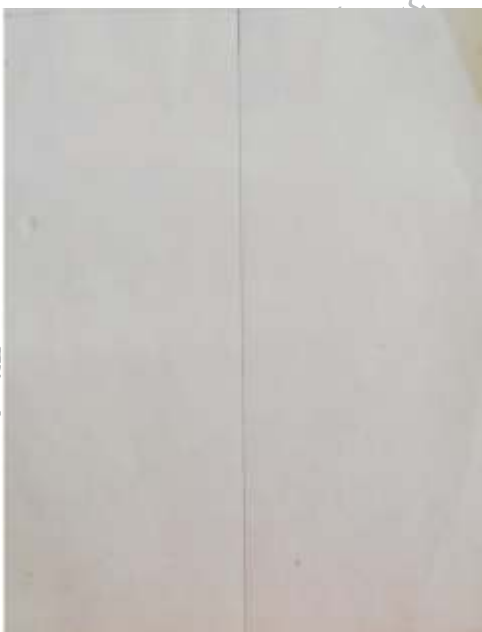
1 වන පියවර

ඇඟල් 12×9 කොළය සිරස් අතට සමමිතිකව බෙදාගන්න.

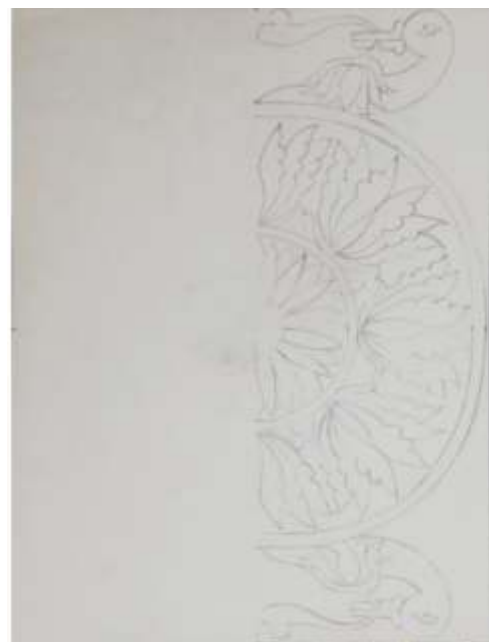
2 වන පියවර

ට්‍රේසිං කඩදාසයේ ඇඟල් 5.5×4 ප්‍රමාණයට නිර්මාණයේ $\frac{1}{4}$ ක් සැලසුම් කරගන්න

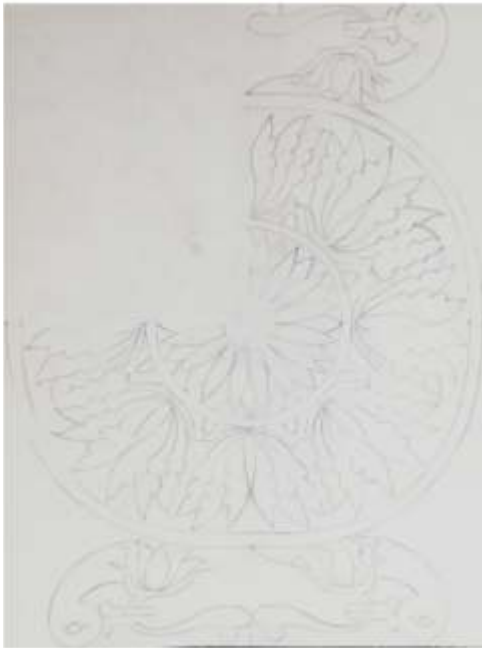
3 වන පියවර

ට්‍රේසිං කොළය යොදා ගනිමින් තලය මත සමමිතිකව පිටපත් කරගන්න.

4 වන පියවර

ඉහළ සිට පහළට ට්‍රේසිං කොළය පෙරලා පිටපත් කරගෙන ඛනිදේසියේ අඩක් නිම කරන්න.

5 වන පියවර

ට්‍රේසිං කොළය දකුණු පස කොටස වම් පසට පෙරලා පෙරලා පිටපත් කර ඛන්දේසියෙන් $\frac{3}{4}$ ක් ඇඳගන්න.

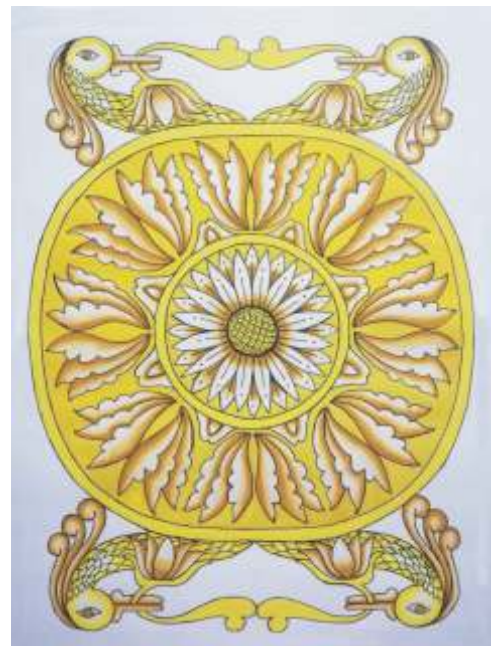
6 වන පියවර

ට්‍රේසිං කොළය වම් පස පහළ සිට ඉහළට පිටපත් කරගැනීමෙන් ඛන්දේසිය සම්පූර්ණ කරගන්න.

7 වන පියවර

පින්තල මාධ්‍යයට උචිත වර්ණ යොදමින් ඛන්දේසිය වර්ණ කරන්න.

8 වන පියවර

වර්ණ කර අවසන් කිරීමෙන් පසු බාහිර රේඛා යොදා අලංකාර කරන්න.

(ග්‍රැෆික් චිත්‍ර - පැස්ටල් මාධ්‍ය)

1 වන පියවර

ප්‍රාථමිකව පැස්ටලෙන් කොළය බෙදා ගැනීම.

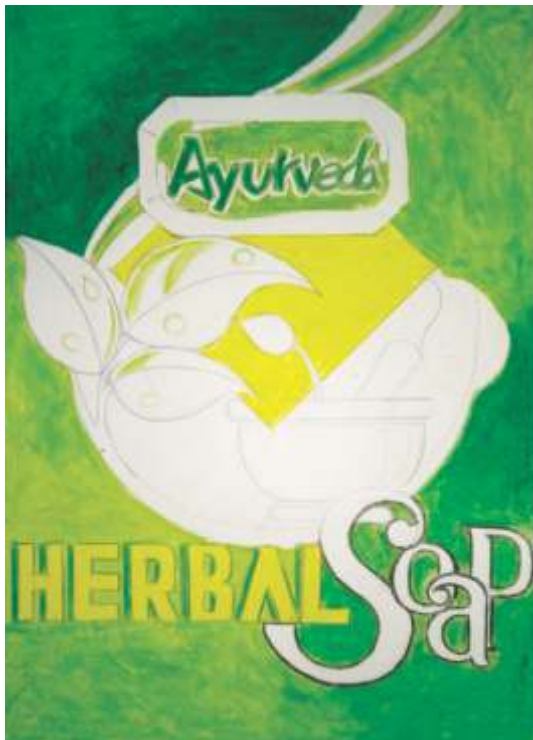
2 වන පියවර

අවශ්‍ය හැඩ මතුකර රූප සහ අක්ෂර යෙදීම

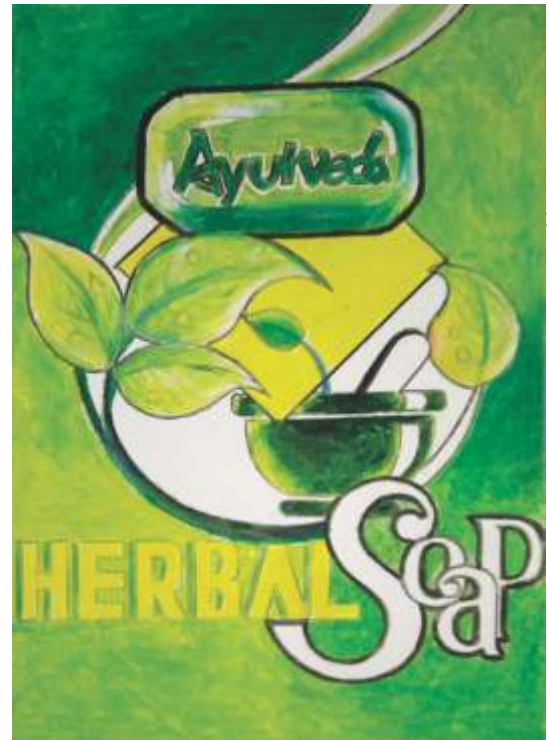
3 වන පියවර

ආකර්ෂණීය වර්ණ තෝරා ලා ප්‍රබේදයකින් ආරම්භ කිරීම.

4 වන පියවර

වර්ණ ප්‍රබේද හා පසුබිම වර්ණය උපයෝගීතාවයෙන් වර්ණකරණය.

5 වන පියවර

හැඩතල සහ අක්ෂර වර්ණකරණය.

6 වන පියවර

නිර්මාණාත්මක අක්ෂර වර්ණ කරණය හා හැඩතල වර්ණකර නිමකිරීම.

නිර්මාණය : එන්.එස්.එස්.බී. රත්නායක

ගුරු උපදේශක චිත්‍ර

(ග්‍රැෆික් චිත්‍ර - දියසායම් මාධ්‍ය)

1 වන පියවර

දළ සටහන ඇඳ ගැනීම.

2 වන පියවර

ලා වර්ණයකින් රූප හා හැඩ තල මතු කර ගැනීම.

3 වන පියවර

තද වර්ණ තුළින් රූප හා හැඩ තල මතු කර ගැනීම.

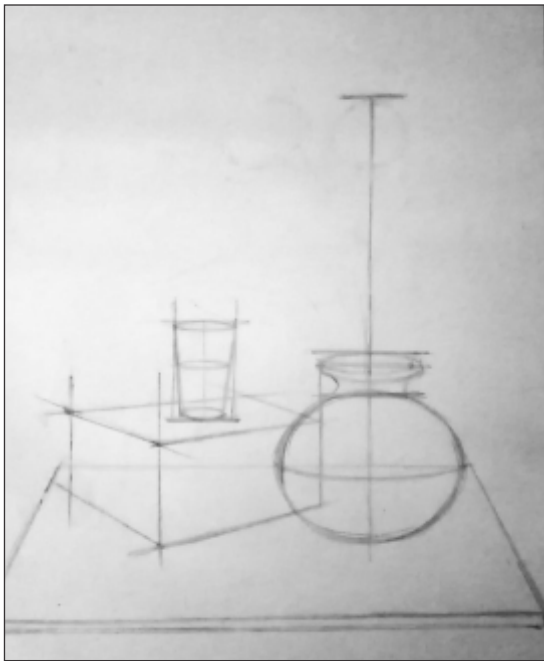

4 වන පියවර

අක්ෂර යෙදීම, නිම කිරීම.

නිර්මාණය : එස්.ඒ අසංක අබේසේකර - කලා ආචාර්ය,
ඩී.එස්. සේනානායක විද්‍යාලය, කොළඹ.

(පැස්ටල් මාධ්‍යය)

1 වන පියවර

ද්‍රව්‍ය සමූහය විත්‍ර තලයට නියමිත පිමාණවලට වෙන්කර ගැනීම.

2 වන පියවර

අවශ්‍ය පරිමාණ ලක්ෂණ අනුව ද්‍රව්‍ය සමූහයේ ගතිලක්ෂණ මතුකර ගනිමින් විත්‍රය රේඛාවෙන් සටහන් කිරීම.

- ද්‍රව්‍ය සමීපාභිමතය රේඛාවෙන් අධ්‍යයනය කිරීම මෙය සම්පූර්ණ ද්‍රව්‍ය සමූහය හෝ ඔබ සිත්ගත් කොටස් වශයෙන් හෝ අධ්‍යයනය කර ඉදිරිපත් කළ හැක.

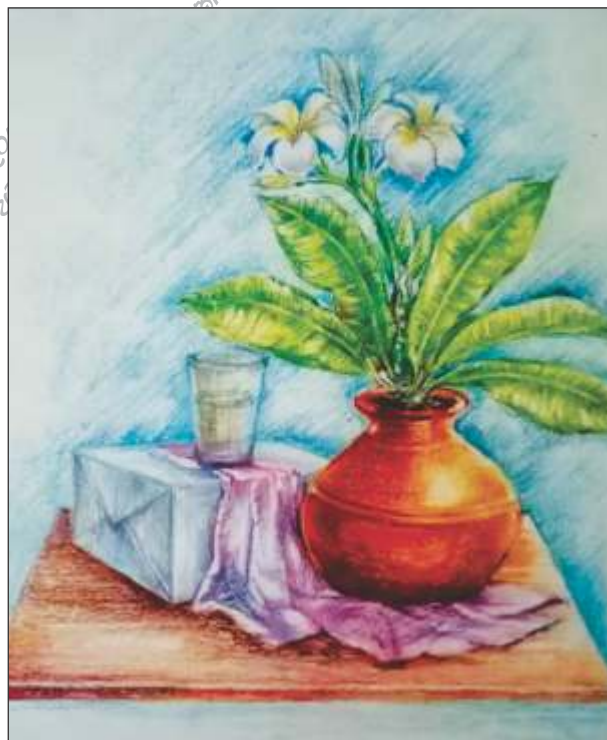
4 වන පියවර

ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතුවන පරිදි මූලික දළ සැලැස්ම ලෙස ද්‍රව්‍ය සමූහයාගේ ආලෝකය අඳුර ඒ ඒ ද්‍රව්‍යයන්ට උවන ලා වර්ණවලින් වර්ණ කිරීම.

5 වන පියවර

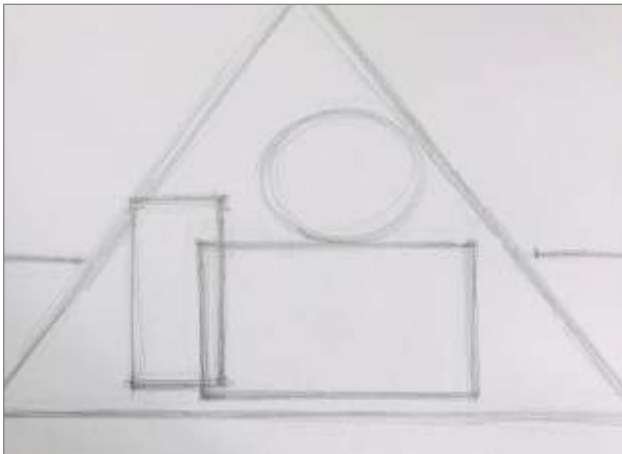
ක්‍රම පියවර වශයෙන් ද්‍රව්‍ය සමූහයේ ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු කර ගැනීම.

3 වන පියවර

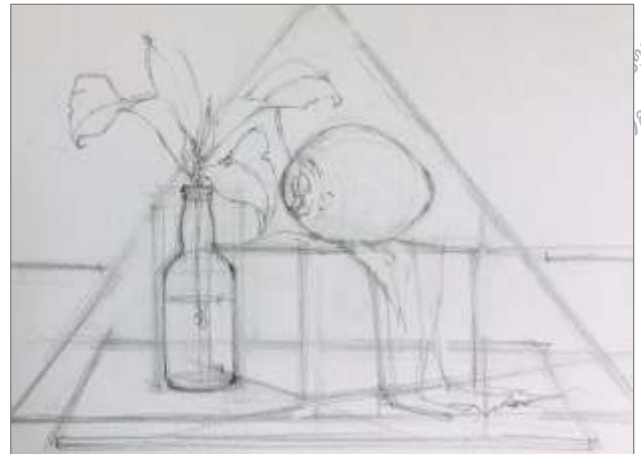
ද්‍රව්‍ය සමූහයේ ආලෝකය අඳුර, සෙවනෙලි සහ කැපී පෙනීමට අවශ්‍ය ස්ථාන පසුබිම වර්ණයෙන් මතු කර චිත්‍රය අවසන් කිරීම.

(දියසායම් මාධ්‍ය)

1 වන පියවර

ද්‍රව්‍ය සමූහය ජ්‍යමිතික සැලසුමක් තුළ තලයට ගැලපෙන අයුරින් මූලික හැඩ ඇඳීම.

2 වන පියවර

ඇස් මට්ටම, පරිපූරකය, පරිමාණය වැනි කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් ද්‍රව්‍ය සමූහය මූලික හැඩ තුළ ඇඳීම.

- ද්‍රව්‍ය සම්පූර්ණයෙන් රේඛාවෙන් අධ්‍යයනය කරමින් සම්පූර්ණ ද්‍රව්‍ය සමූහය හෝ ඔබ සිත්ගත් කොටස් වශයෙන් හෝ අධ්‍යයනය කර ඉදිරිපත් කළ හැක.

3 වන පියවර

ද්‍රව්‍යන්ගේ ස්වභාවය අනුව පිරිසිදු ජලය භාවිතා කරමින් ඉතා ආපහරයෙන් ද්‍රව්‍ය හා පසුබිමට වර්ණ යෙදීම.

4 වන පියවර

මුලින් යෙදූ වර්ණ වියලෙන්නට පෙර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු වන ලෙස වර්ණ යෙදීම.

5 වන පියවර

වර්ණ වියලෙන්නට පෙර ත්‍රිමාණ ලක්ෂණ මතු වන ලෙස වර්ණ යෙදීම.

6 වන පියවර

ද්‍රව්‍යවල ගතිලක්ෂණ, මතුකරමින් සෙවනැලි ආදිය යොදා ද්‍රව්‍ය සමූහයම ගැලපෙන අයුරින් පසුබිමෙහි වර්ණ අවශ්‍ය තැන්වල මෘදුක අඳුරු කරමින් වර්ණ යෙදීම.

කොවිඩ් 19 ව්‍යසනය හේතුවෙන්
දීර්ඝ කාලීනව දුරස්ථ අධ්‍යාපනය
සඳහා යොමු වීමට සිදු වූ සිසු
දරු දැරියන් උදෙසා මෙන්ම,
විශේෂයෙන් ම විවිධ ගැටලු
හේතුවෙන් මාර්ගගත අධ්‍යාපනය
සඳහා යොමු විය නොහැකි වූ
දරු දැරියන් උදෙසා කෙරෙන
සන්කාරයකි.

මෙහෙයවීම:

සෞන්දර්ය අංශය,
කොළඹ අධ්‍යාපන කලාපය.